

MAGYAR

HUNGARIA
Extern

T. Dunaposta

BUDAPEST
Postafiók 151.

Igazgató és felelőszerkesztő:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: **SZENT LASZLO NYOMDA R-T.**
Törvényeséki bej. szám: Tr. B. 11/1. Jun. 1938

Főmunkatárs: **dr Gyárfás Elemér**

Csütörtökön délben nyílik meg az új parlamenti ülészak

Öfelsége II. Károly király megnyitó beszédet mond a két ház együttes ülésén

Bucurestiből jelentik (Rádió): A minisztertanács határozata szerint úgy volt, hogy a parlament két házát március 4-re, hétfőre hívják össze újabb ülészakra. Mivel azonban a kormány nem tudta elkészíteni a parlament elé terjesztendő javaslatait, az ülészak megnyitását néhány nappal el kellett halasztani.

Most legfelsőbb rendeletre a törvényhozó testület két háza március 7-én, csütörtökön délben nyílik meg. A megnyitást ünnepélyes külsőségek között együttes ülés keretében tartják meg. Előzőleg délelőtt 11 órakor a patriárkátus templomában ünnepi istentisztelet lesz,

melyen *Tatarescu* miniszterelnök, a kormány tagjai, *Nicodim* patriárka, a királyi tanácsosok, a képviselőház és a szenátus tagjai vesznek részt.

A Tedeum után a kormány és a képviselőtestület tagjai a képviselőházba vonulnak át. Ide pontosan délben 12 órakor érkezik meg Öfelsége II. Károly király, hogy a parlamenti ülészakot megnyissa. A király megnyitó beszédében üdvözli a törvényhozó testület két házát és útmutatást ad nekik a további munkára. Ezután a képviselőház és a szenátus külön-külön megkezdik tanácskozását.

Szerdán délelőtt minisztertanácsot tartott a kormány

Megvitatták a katonai központosításra bevonultak rászoruló hozzátartozóinak segélyezéséről szóló törvényjavaslatot

Bucurestiből jelenti a rádió: Szerdán, március 6-án, délelőtt 9 órakor minisztertanácsot tartottak *Gheorghe Tatarescu* királyi tanácsos, miniszterelnök elnöklésével.

A minisztertanácson részletesen megvitatták a katonai központosításra bevonultak rászoruló hozzátartozóinak segélyezéséről szóló törvényjavaslatot. Ezután elfogadták a közigazgatási tanács létesítésének tervét, majd a folyóúgyek le-

tárgyalása után a minisztertanács 11 óra 30 perckor végetért.

Constantin Giurescu propagandaugyi miniszter beiktatása

Bucurestiből jelenti a rádió: Szerdán délután 5 órakor ünnepélyes külsőségek között iktatták be hivatalába *Constantin Giurescu*-t, a propagandaugyi miniszterium új miniszterét.

Constantin Giurescu propagandaugyi miniszter kinevezése a bucarestii sajtó tükrében

Bucurestiből jelenti a rádió: A bucaresti lapok szerdai számai vezetőhelyen foglalkoznak *Constantin Giurescu* propagandaugyi miniszterrel történt kinevezésével, illetőleg az új miniszter személyével.

A *Romania* vezércikkében azt hangoztatja, hogy egyetlen minisztérium vezetése sem ró olyan feladatokat a tárcá viselőjére, mint épp a propagandaugyi minisztérium. Éppen ezért rendkívüli jelentősége van annak, hogy ezen minisztérium élére egy nemesapán született román és igaz férfi került, hanem a speciális népi erényeknek olyan birtokosa, aki bátorságával, felkészültségével és magasabbrendű tisztánlátásával nemkülönben szervezőképességével behozta eddig is ritka kiválóságát. *Giurescu* miniszter a maga személyiségében egyszerű, de kvalitásaiban a tisztességnek, a ragyogó szónoki erőnek és a humanitásnak megtestesítője, amely képességeit a Nemzeti Arcvonal szervezési munkájában is nem egy ízben megmutatta.

A *Curentul* azt írja vezetőhelyen, hogy *Giurescu* miniszter eddigi munkája bizonyíték és egyben remény is a jövő tevékenységére s az az energia, amely eddigi igyekezetét fűtötte, s siker biz-

tosítéka. A lap megemlíti az eltávozott *Radian* miniszter kitűnő képességeit, aki tevékenységével szolgálatot tett a nemzeti propagandának. *Giurescu*-ban a kiváló tudósnak s a fegyelmezett szervezőnek szimbólumát látja.

A *Timpul* rámutat azokra a nehéz időkre, amelyek ma Európa fölött viharzanak és amelyek a szigorú realitás szellemében Romániára nehéz feladatokat és nehéz ipari kötelezettségeket hárítanak. Ezekben az időkben a propagandának nemcsak befelé, de kifelé is hathatónak s az ország érdekeit szem előtt tartóknak kell lennie s ezek ellátására *Giurescu* miniszter személye hőséges garanciákat nyújt.

A *Universul Giurescu* miniszter mellett megemlíkezik *Vasile Stoica* volt ankarai követ propagandaugyi alminiszter személyéről és képességeiről s hangsúlyozza, hogy az új alminiszter kinevezése is bizonyítja a kormánynak azt az intencióját, hogy olyan jelentőséget tulajdonítson a propagandaugyi minisztériumnak, mint amelyet megérdemel. A propagandának nemcsak az ország határain belül, de a határokon túl is olyannak kell lennie, amelyet a nemzeti érdek és a világos értelem összhangba tud hozni.

A kereszténység és a föld javainak igazságos elosztása a népek között

A bécsi „Schönere Zukunft“ című nagytekinélyű katolikus folyóirat legújabb száma hozza *dr Mayer József* paderborni teológiai tanárnak a fenti cím alatti tanulmányát. Ennek a tartalmát és gondolatmenetét közöljük az alábbiakban:

Amint a vérnyomás megmérése fontos felvilágosításokkal szolgálhat az orvosnak a szervezet bizonyos rendellenes elváltozásai tekintetében, úgy állapíthatja meg a szociológus a népsűrűség vizsgálatából, hogy egy országban egészséges, vagy beteg a társadalmi feszültség. Egy neves német közgazdász már évekkel ezelőtt rámutatott arra, hogy Kelet-Németországban nemcsak a német területek lengyelek által történő kisajátítása, hanem a szövénys német települések is súlyos politikai kérdéseket vetettek fel és veszélyes bel- és külpolitikai feszültségeket idéztek elő. Amíg Németország népességének sűrűsége általában 139 egy négyzetkilométeren, addig Németország keleti részein a lengyel kisajátítások után 25-40-re süllyedt a szám. Még Kelet-Poroszországban is csak 61 volt a négyzetkilométerenkénti népsűrűség. A csehek és lengyelek közé ékelt „Sziléziai félsziget“ valaha a legsűrűbben lakott német tartomány volt. A világháború után 62-re süllyedt le népsűrűségi száma. Erre a német szempontból „üres Keletre“ ránehezedett a lengyel népi elem 80-100-as népsűrűsége. A külpolitikai feszültségek így belpolitikaiakkal keveredtek össze és kölcsönhatást gyakoroltak egymásra. Az bizonyos, hogy a népsűrűség hatóereje szabadakaratától függetlenül tényezőktől is függnek, azonban a legmélyebb ok mégis az emberi önkény volt és pedig névszerint igazságtalan földelosztáson alapuló hamis földbirtokjog, amely nagy földterületeket vont el a népszaporodás szolgálatából.

Hasonló volt az eset az iparban is. Németország legsűrűbben lakott területein a lakosság nagyrésze a legmostohább viszonyok között élt, míg a népességnek egy lehelefinom rétege a kapitalizmus kiszípolozásra beállított rendszerének minden előnyét élvezte. Ez pedig nem véletlen eredménye, hanem az angliai liberális kapitalizmus főképviseleinek tervszerűen kidolgozott és az utóbbi száz éven keresztül céltudatosan végrehajtott akarata. A dúsgazdagok egy kis csoportja, hogy országuk termelő javainak igazságtalan elosztását időtlen-időkre biztosítsák, a „klasszikus nemzetgazdasági felfogásnak“ nevezett pokoli lelkiismeretlenséggel azért szorgalmazták a munkabérek leszorítását, mert saját önző érdeküket a hírhedt „vasbértörvény“ nyel palástolták, tehát „természettörvényként“ akarták megszilárdítani igazságtalan zsarnokságukat; ezzel párhuzamosan minden igazi társadalmi megújulást megakadályoztak tudományos és erkölcsi áruhába burkolt álbölcselkedésükkel.

A jőzön gazdasági és erkölcsi értékelés szempontjából az említett „vasbértörvény“ ugyan nem igazolható, de a szabad verseny elvére helyezkedő gazdasági rendszer ezt az elmeletet nagyon beidegzette s a munkáskérdésben a maga igazolására mindig erőteljesen hangsúlyozta. Lényege ennek a „vasbértörvény“-nek az, hogy a munkabérek *sohasem* emelkedhetnek túl a munkások legszorosabban

Az megfűlés grippa DIANA bedörzsölés

vett létfenntartási költségein. Ha nagyobb munkabéreket adnak, akkor ez népszaporaságot idéz elő s a munkások nagyobb számban jelentkeznek és ez a nagyobb kínálat visszanyomja a munkabérek színvonalát. Szóval: a munka is csak piaci áru, mely a kereslet és kínálat viszonyai szerint kapja meg az árát s nem lehet tekintettel lenni arra a rendelkezésre, hogy a munkás is ember, akinek a társadalmi termelésből olyan jövedelemhez kell jutnia, mely az ő számára vagyonalapítást is lehetővé teygen és családjá eltartását is állandóan biztosítsa.

A vasbértörvény elméletének a kigondolója a Hollandiából Angliába vándorolt zsidó eredetű Riccardo volt. A XVIII. század végén telepedett le Londonban, ahol börzespekulációkkal óriási vagyont szerzett. London közelében főúri földbirtokot vásárolt és a földi jólét minden kényelmének közepette agyalta ki a munkások kiszípolozására alapuló „vasbértörvényét”. Később Riccardo az angol alsóházak is tagja lett s nevezetes tekintély a közgazdasági életben. Elméletét az angliai tőkésék nagyon felkarolták s innen elterjedt általában az egész világ tőkeuralmába. Mindenütt az erre való hivatkozással szorították vissza a munkások magasabb életszínvonalra törekvését. Mintegy természet törvényként tüntették föl, hogy a vagyonképző bérfölöslegek lehetetlenek, mert több munkakínálatot idéznek elő és így a meglévő munkások munkabéreit is veszélyeztetik.

A szociális pápák, XIII. Leó és XI. Pius nagy ügybuzgóságának tulajdonítható az, hogy olyan időben, amikor a nemzetgazdaságtan uralkodó irányai és felfogásai csak gunyolódni tudtak tanításukon, már részletesen és nagy nyomatékkal rámutattak az új kor alapvető gazdaság-erkölcsi szerkezeti hibáira.

Keresztény természetjogi felfogás szerint a föld javait alkalmasságuk és rendeltetésük alapján az emberek egyéni birtoklásba vették, azonban a javak erkölcsi és társadalmi célirányozottsága az egyéni birtokbavétel után is változatlan marad, vagyis a közösség érdekeit kell szolgálnia. Így tanították már a nagy egyházak is. És így ír XIII. Leó pápa is 1891-ben kiadott nagy munkáskörlevelében: „Ha a föld javait az egyesek birtokába mentek is át, nem szüntek meg azért a köz javát szolgálni. Ezt a szolgálatot nem tagadhatják meg!” XI.

Pius újra kiemeli ezt a mondatot az előző körlevelél 40 éves jubileuma alkalmával kiadott „Quadragesimo Anno” című körlevelében és felhívja reá a nemzetek, népek figyelmét. Mindkét pápa nyíltan felemelte szavát a kapitalista országokban rendszerré vált igazságtalan vagyoneosztás ellen.

Mindkét pápa, mivel világosan látta az igazságtalanságok alapján feltörő forradalmi veszélyeket, mint legfelsőbb lelkipásztori érhegyükön állók, szívesen látták volna a gazdasági élet dinamikus fejlődő megújulását, keresték a javak igazságosabb elosztásának útjait és módjait, amíg lehetett és remélték a kapitalista államok gazdasági kérdéseinek lassu, biztos megoldását.

XI. Pius pápa ebben a kérdésben így ír:

„Ez a javakon és gazdagságon való természet szerinti osztzkodás nem érheti el az Istentől akart célt; nemcsak, hogy teljesebben nem, de még kielégítő mértékben sem. Azért a különböző embereknek és társadalmi rétegeknek a társadalom fejlődése folytán növekedő javakban úgy kell részesülniök, ahogy azt XIII. Leó pápa a köz érdekére vonatkozó megállapításában meghatározta...” XI. Pius pápa még a feltörő új gazdasági rend körvonalait és alapvázát is megadja: „Mindenkinek meg kell kapnia az őt megillető részt. Végeredményben a megnövekedett javak felosztásában... vissza kell térni a társadalmi igazságosság elveihez. Meg kell szüntetni azt a mély szakadékot, amely a mindennel bíró gazdagok és a kisemlézett szegények között nyílt az igazság és igazságosság elveinek félreállításával és megcsúfolásával...”

A pápák tehát elvetik milliók gazdasági elnyomódásának tervszerű megtartását és új rendezést követelnek. A bér munkásnak a jövőben úgy kell részt vennie a gazdasági életben, hogy a tőke vállalkozásainak hasznában a nyújtott munka arányában részesüljön.

XIII. Leó pápa klasszikus megállapítása világosan meghatározza a tőke és a munka közötti viszony helyes kialakulását: „Nec opera sine re, nec res sine opera consistere potest”. Amint a tőke munkás nélkül semmiféle termelőerővel nem bír és fordítva a munkás a vállalkozó tőkéje nélkül nem tudná eredményesen gyümölesztetni erejét, úgy kell a tőkének és a munkának közösen és a kockázat és befektetés igazságos aránya szerint részesülnie az előállított javakban. Tudjuk, hogy a pápák bátor kiállását és a világ lelkiismeretére való hivatkozását vagy egyszerűen elhallgatták, vagy egyenesen elvetették. Pedig a XIII. Leó által jó előre bejelentett erőszakos forradalmi mozgalmak a világháború után valóban bekövetkeztek.

(Folyt. köv.)

(P. I.)

Német lap cikke Románia keleti határán épülő erődvonalról

Bucurestiből jelenti a rádió: A Frankfurter Zeitung foglalkozik Románia keleti határán folyamatban lévő és befejezéshez közeledő erődvonal építési munkálataival. Megállapítja a német lap, hogy miként nyugati határain a „II. Károly erődtímvonal” biztosítja az ország határát, úgy Besszarábiában a Dnyeszter mentén Románia régi történelmi jogainak védelmében áll őt a most épülő erődtítés. Romániának ez a védővonala az ország biztonságát és a békét szolgálja, mert az a meggyőződés hatja át a román népet, hogy senkitől sincs követelnie, de határait minden esetleges séggel szemben élele árán is kész megvédelmezni.

Athéni lap szerint Romániának van a legnagyobb hadserege a Balkánon

Az athéni nagyobb napilapok érdekes tudósításokat közölnek Románia katonai védelmének felkészültségéről. A lapok első oldalán

tábori uniformisban közlik a gyakorlótereken járó uralkodónak arcképét s a tudósítások megállapítják, hogy Romániában kétmillió ember áll fegyverben, hogy minden meglepetéssel szemben megvédelmezze nemzeti területét. Az erődvonalak stratégiai fontossága mellett, amelyeknek elkészítése az előrelátó uralkodó irányítása mellett folyt, biztosítékai a védekezésnek, de a határvédelem mellett kétmillió embert egyöntetű lelkesedése biztosítja a békének. Gariffi athéni főszerkesztő vezércikkében azt állapítja meg, hogy Románia szárazföldi és légi hadereje harmóniában a nép hazafiaságával hatalmas erőt reprezentál s ez a hazafiság katonai erényeknek forrása, viszont mindez nemcsak egy ország számára, de az egész Balkán számára jelentős tényező a béke megőrzésének szempontjaiból.

LÁBFÁJDALMAI egyszer mindenkorra meggyógyulnak AVAGY SEMMIT SEM FIZET Ez egyszeri mint az: 1x1!

Ime a század legnagyobb felfedezése a láb-fájdalmak gyors és biztos enyhítésére. Az orvosok egyesítették a világ leghíresebb gyógyforrásainak gyógyosait „Saltrates Rodell” elnevezés alatt. Nem kell többé kinlódjon nyilaló tyukszemével és fájó lábával. Oldjon fel egy maréknyi Saltrates Rodell-t melegvizben, míg a víz tejszerűvé válik. Amint beáztatja lábait ebbe a tömény-oxigénes gyógyfürdőbe, meggyuladt bokái és fájó lábai enyhülést kapnak. A megkönnyebbülés azonnal beáll. A gyulladatok eltűnnek. Nem kell többé kinlódjon meggyuladt, kivörösödött, megrepesztett lábával. A lábujak közötti keletlen szagu beteg bőr ismét egészséges lesz. Ha vágják a mielőbbi megkönnyebbülésre kérjen még ma a legközelebbi drogériában, vagy gyógyszerertáiban Saltrates Rodell-t, ha nem lesz tökéletesen megelégedve, visszakapja pénzét, azonnal és minden vita nélkül.

Nagyvárad új rendőrkvesztora megszüntette a pályaudvari igazoltatásokat

Nagyvárad. Saját tud. Beszámoltunk arról, hogy dr. Reou Illés, Nagyvárad új rendőrkvesztora átvette hivatalát. Az új rendőrkvesztor hivatalának átvétele után azonnal munkához látott és elhatározta több megoldásra váró kérdés rendezését. Dr. Reou Illés első intézkedése, hogy megszüntette a pályaudvari igazoltatásokat, tehát ezentúl sem elutazáskor, sem érkezéskor senkit sem fognak az igazolványok felmutatásával keltetni. Dr. Reou Illés felülvizsgálta a rendőrségi callakat s kijelentette, hogy nem tűri, hogy a rendőrség cellában, bármilyen rövid ideig is őrizetben tartanak valakit, akinek őrizetbevételére nincsen komoly ok. A népesedési hivatal ügyvezetését is felülvizsgálta az új kvesztor s az ott tapasztaltak alapján fölkereste Chirilă Augustin polgármestert s kérte a népesedési hivatal személynézetének kiegészítésére, mert a naponként felhalmozódó munka elvégzésére képtelen a kevés számú személyzet. Dr. Reou Illés intézkedései városzerte megelégedést keltettek.

XII. Pius pápa jókívánásait tolmácsolta a román népnek

Bucurestiből jelenti a rádió: Vatikánvárosból közli a Havas távirati iroda, hogy Öszentéga, XII. Pius pápa azon a fogadtatáson, amelyben Niculescu romániai görög katolikus metropolitát, valamint az erdélyi görög katolikus püspököket részesítette, emelkedett eszelleme beszédet intézett a főpapokhoz. Hangoztatta a Szentatyá, hogy eltölti a remény Románia békeje és semleges sorsa iránt. Hiszi hogy a nép belső békéje és az ország külső békéje zavartalanul épségben marad azokban a megpróbáltatások időkben amelyek ma a világot megrázzák. Ohaját fejezte ki Öszentéga a román nép nyugodt fejlődése irányában és annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy ama keresztényi szellem, amelyet a római katolikus egyház képvisel, minden tekintetben áthatja Románia népét. A semlegesség békés nyugalma egyaránt érdeke szegénynek és gazdagnak, urnak és földművesnek s kérem a Mindenható, hogy a háború megpróbáltatásait távol az országtól.

A Pázmány Társaság márciusi felolvasó ülése

Március 12-én, kedden délután 6 órai kezdettel tartja meg márciusi felolvasóülését a Pázmány Társaság Kolozsváron, a R. K. Lyceum könyvtártermében. (Str. Cogalniceanu 2.) Ezuttal a Pázmány Társaság tagjai közül az idősebb nemzedék szerepel az értékes műsoron, melynek első pontjaként dr. Boga Alajos pápai prelátus, egyházmegyei előadó tartja meg székfoglalóját: „A katolikus iekolázás multja Erdélyben” címmel. A második székfoglalót Szopos Sándor kolozsvári festőművész tartja, aki nemcsak az esetet, de a tollat is sok tehetséggel kezeli. Előadásában „Képzőművésztünk útjával” foglalkozik. Az értékes felolvasóülést dr. Gyárfás Elemér szenátor, a Pázmány Társaság alelnöke vezeti le.

Igy is hangszert

de a hang szintelen és rideg. Kávénk csak akkor kap szint és ízt, ha Franck-kávépótlékot teszünk hozzá.

Áttekintés a külpolitikai újabb eseményeken

Az angol-olasz szénvita kiéleződése

Az angol-olasz szénvitában, mely ma a diplomáciai események forgatagában még Welles utazását, illetve az az iránti érdeklődést is háttérbe szorította, ma újabb esemény következett be. Tegnap már úgy látszott, hogy a szénvitából keletkezett angol-olasz feszültségben némi enyhülés állott be, ezt az enyhülést különösen francia körökben fogadták nagy elégtétellel. Olasz körökben ugyan tegnap is hangzottak, hogy a helyzetben nem állott be semmi változás, tehát sem enyhülésről, sem a feszültség növekedéséről nem lehet beszélni. Most aztán bekövetkezett a fordulat, amely a légkört még jobban elmérgesítette.

Feltartóztatták a szénszállító olasz hajókat

Jelentették tegnap, hogy a rotterdami kikötőből — az ott megrakott 14 szénszállító gőzös közül hat kihajózott a nyílt tengerre, másik nyolc pedig utrakészen áll. Úgy az olasz, mint a holland illetékes körökben remélték, hogy ezeket a hajókat az angolok nem fogják feltartóztatni, miután ezek már március elseje előtt berakodtak, csak a fagy miatt nem tudták kihajózni. Nem így történt. Az angol hatóságok a rotterdami kikötőből kifutott hat szénszállító olasz hajót a várakozás ellenére feltartóztatták. Kedden délelőtt a rotterdami kikötőből további négy szénszállító olasz gőzös futott ki a nyílt tengerre, de ezután már bizonyosra veszik, hogy az angolok ezeket a hajókat is feltartóztatják.

Az *United Press* római jelentése szerint olasz hivatalos körökben nagy meglepetést keletkezett az olasz hajók feltartóztatásának híre. Általános az a vélemény, hogy Anglia eljárása rendkívül kiélezte a helyzetet. Rámutatnak arra, hogy ezek a hajók már március elseje előtt megrakodtak és csak a fagy miatt nem indulhattak el eddig. Illetékes olasz helyen rendkívül komolyan tartják a helyzetet. Olasz politikai körök egyelőre nem foglalnak állást az új helyzettel kapcsolatban, de hivatalos helyről cáfolják, hogy az angol-olasz kereskedelmi tárgyalások véglegesen megszakadtak volna.

A totális blokád háború és annak kiterjedése a balkáni gazdasági életre.

A *Times* című angol lap vezércikkben foglalkozik ezzel a kérdéssel és hangoztatja, hogy Anglia minden vonalon inkább hajlandó engedékenységre Olaszországgal szemben, mint éppen a blokád kérdésében. Párizsban fenntartás nélkül helyeslik az angol kormány elhatározását és hangoztatják, hogy a nyugati hatalmak élet-halálharcot vívnak, ennek pedig leghatásosabb fegyvere az ostromzár. A *Temps* című francia félhivatalos rámutat arra, hogy a világháborúban Olaszország is helyeselte az ilyen blokád-intézkedéseket.

Rómában megállapítják, hogy Anglia legújabb intézkedésével tulajdonképpen megkezdte a totális blokád-háborút, amelynek átütőerejét többé nem fékezhetik meg semmiféle más szempontok. Egy belgrádi tudósítás szerint a balkáni fővárosokban számolnak azzal, hogy a blokád-háború kiterjedését most már a balkáni államok gazdasági tevékenységére is igyekeznek ráterelni a nyugati ha-

talmak. Lehetségesnek tartják ezután, hogy a szövetségesek a közeljövőben a Balkán-államoknál követelményekkel lépnek fel.

A német lapok közül egyedül a *Deutsche Allgemeine Zeitung* foglalkozik az angol-olasz szénvitával. Ez a lap megállapítja, hogy a szigorított szén-blokádnak Németország számára nincs jelentősége és az egyedül a semleges államokat sújtja érzékenyen. Anglia valódi célja — úgymond — az, hogy a blokáddal a semleges államokat nehéz helyzetbe hozza és így kényszerítse az angol politikának megfelelő cselekvésre.

Anglia 300 millió font hadikölcsönt bocsát ki.

Az angol alsóház keddi délutáni ülésén Sir John Simon kincstári kancellár bejelentette, hogy a kormány hadikölcsönt bocsát ki. A kölcsön összege 300 millió font; jegyzése március 12-én kezdődik, határideje 15—19 év, kamatozása 3 százalékos.

A világháborús adósságok törlesztése Amerika részére angol és francia szigetek átengedésével.

Érdekes javaslatot nyújtott be a washingtoni szövetségi szenátusban *Reynhold* demokrata szenátor. A javaslat értelmében az elnököt fölhatalmazná, hogy folytassa tárgyalásait Angliával az amerikai világűrben levő angol szigetek átengedéséről az angol világháborús adósságok egy részének törlesztése fejében. A javaslat a Nassau sziget, Jamaica, Windward és Kis-Antillák, valamint a Leeward szigetesoportok megszerzését indítványozta Portorico védelmének fokozására, azonkívül angol Honduras megszerzését ajánlja. A javaslatot benyújtó szenátor kijelentette, hogy később további javaslatot terjeszt be a Franciaországgal való tárgyalásról, néhány francia Caraiibi sziget megszerzése érdekében.

Öt olasz hajó az angol ellenőrző kikötőben.

Rómába érkezett értesülések szerint az angolok eddig öt olasz hajót kísérték be a downsi ellenőrző kikötőbe és két másik hajót megállítottak. Március elseje óta nyolc hajó indult el Rotterdamból, négy pedig szerdán hajnalban szedte fel horgonyait.

A *„Messagero”* londoni jelentése szerint az olasz hajók feltartóztatása még bonyolultabbá és élesebbé tette az olasz-angol vitát. „Nem akarunk — írja a lap — elcsúsztatni a következtetést levonni a dolog jelenlegi állásából, de kénytelenek vagyunk leszögezni, hogy angol részről nem adtak kézzelfogható bizonyítást arról a megértő szellemről és megegyezési vágyról, amit az angol sajtó nem győz eléggé hangoztatni. Sajnálatos, hogy az angolok nem akarják tekintetbe venni, hogy a téli kedvezőtlen időjárás miatt az olaszok nem tudták azt a háromhónapos haladékot megkapni, amelyet eredetileg meghatároztak. Mindez természetesen nem valami megnyugtató a dolgok további alakulása szempontjából. Alig hihető, hogy ma London is nézne komoly nyugtalansággal a dolgok fejlődése elé, hiszen nem lehet Anglia érdeke, hogy a jelen-

legi komoly helyzetben újabb ellenségeskedést és nehézségeket támasszon magának. A helyzet az, hogy Anglia hihetetlen merevségével állunk szemben, mely megállapításra az angol háborús gazdasági miniszter kijelentéseinek száraz hangja elég alapot szolgáltat. Mindamellett a *Times* legújabb cikke arra enged következtetni, hogy az angol mértékadó körök úgy látják, a vitát vissza lehet vezetni olyan alapokra, amelyek elfogadhatók lesznek Olaszország számára is.

Barátságos megoldásként a lefoglalt szénnet Anglia hajlandó hitelben eladni Olaszországnak.

Londonban úgy tudják, hogy *Halifax* angol külügyminiszter rövidesen megbeszélést folytat *Basilianini* olasz nagykövettel valamennyi idevágó kérdéssel. Az angol sajtó a barátságos megoldás reményét hangoztatja. Kiemelik, hogy Anglia könnyíteni akar Olaszország szénellátási nehézségein, de utal arra, hogy Anglia nem fogadhat el a szénért olyan mezőgazdasági terményeket, mint-hogy az angol piac agrárcikkkel el van látva és inkább olasz nehézipari cikkeket kíván. Céloznak a lapok arra, hogy a dugárként lefoglalt szénen bármely semleges hatalom, tehát Olaszország is megvásárolhatja. Anglia kész a vételárat hitelezni. Az ellenérték elintézése nem sürgős. Az összes függő kérdések közös megegyezéssel megoldhatók.

A kora reggeli órákig még nem rakták ki annak az öt olasz hajónak a szállítmányát, amelyet angol hadihajók a dugárúellenőrző állomásra kísérték.

Luxemburg elzárkózott a francia határ felé.

Brüsszelből jelentik: (Curentul.) Luxemburgban lezárták a francia határ felé vezető utakat. Az utakon beton- és acéltorvaszokat emeltek és beszüntettek minden közlekedést.

A bolgár miniszterelnök a semlegesség hatályos szolgálatáról.

Szófiából jelentik: (Rádió Bucuresti.) *Popoff* bolgár külügyminiszter az újságírók szövetségében beszédet mondott, melynek során külpolitikai kérdésekre is kitért. Kijelentette, a kormánynak és sajtónak arra kell törekednie, hogy Bulgáriát megóvja a tüzvészől és semlegessége szolgálatában a jövőben is ápolják az együttműködést és barátságot valamennyi állammal. Függetlenségének és semlegességének megóvása érdekében a bolgár nemzetnek egységesnek kell lennie.

Verdier bíboros főpásztori körutja a francia hadszíntéren.

Párizsból jelentik: A Szentszék *Verdier* bíborost, Párizs érsekét a francia hadsereg katolikus katonáinak püspökévé nevezte ki. A bíboros egyházi hatásköre a francia birodalom valamennyi hadseregére kiterjed. *Verdier* hétfőn tartott első ízben hivatalos főpásztori körutjat a nyugati harc-tér körzeteiben.

Angolok a nyugati harctér előőrsi csatározásaiban.

Londonból jelentik: (Rádió Bucuresti.) Az angol főhadiszállás közlése szerint kedden reggel egy német rohamesapat rajtaütött az angol vonalak egyik előőrsén és több foglyot ejtett. Az előőrsi állást az angolok harccal visszafoglalták és a visszavonuló németek egy halottat hagytak hátra. A harc során két angol katona elesett, egy megsebesült.

Brüsszelből jelentik: Két angol katona belga területre tévedt. A belga vámhatóságok mindkettőt elfogták. A két katonát internálták.

Helyi cím:

„Colectura Norocul“ Oradea, Reg. Ferdinand ut No. 10

TÖRVÉNYRENDELET

a termelés fokozásáról, valamint az ipari mezőgazdasági és elsősorban fontos árucikkek árainak szabályozásáról

A Hivatalos Lap március 4-iki száma rendeletét közzé teszi, amelyet a nemzetgazdasági minisztérium készített a termelés fejlesztésére és az ipari és mezőgazdasági termékek, valamint a behozott termékek árának ellenőrzésére.

1. szakasz. Az ipari, mezőgazdasági és azon behozott termékek, amelyeket nem nyilvánítottak közszükségleti cikkeknek, a jelen törvény hatálya alatt állanak termelésük, forgalmuk és eladásuk tekintetében.

2. szakasz. A közszükségleti cikkeknek nyilvánított termékek ezután is az üzérkedés megakadályozásáról szóló 1939 november 13-iki törvény hatálya alatt állanak.

3. szakasz. Bármely kategóriába tartozó ipari vállalat nem csökkentheti termelését a múlt évi termelés mennyiségéhez képest és nem szüntetheti be ezt, csak vis major esetén, továbbá, ha a tulajdonos meghalt, vagy ha a vállalat csődbe ment. A termelés csökkentésének vagy megszüntetésének eseteit egy, a nemzetgazdasági minisztérium által kinevezett bizottság vizsgálja meg, amely aztán előterjesztést tesz a minisztériumnak határozathozatal céljából.

A nyersanyagok biztosítása

4. szakasz. A nyersanyagok biztosítása céljából a földművelésügyi minisztérium a nemzetgazdasági minisztériummal egyetértve minden évben minimális tervezet dolgoz ki az egyes iparágak számára szükséges különböző növények termesztésére vonatkozólag. Meg fogják állapítani, hogy az ország mely vidékein milyen földterület vetendő be. A tervezetet a földművelésügyi minisztérium irányításával hajlják végre a mezőgazdasági mozgósításról szóló törvény 3-ik szakasza alapján.

5. szakasz. A fenti szakaszokban említett iparosok és földművelők kötelesek az iparban, illetve mezőgazdaságban a szükséges tevékenységet kifejteni, hogy a lehető legjobb eredményt érjék el.

6. szakasz. Az iparosoknak és a földművelőknek joguk van kérni az illetékes állami hatóságok támogatását, hogy azzal, a meglévő törvények keretei között, lehetőségük legyen termelési kötelezettségeik teljesítésére.

7. szakasz. A nemzetgazdasági minisztérium felhatalmazást nyer, hogy az ipari és bányavállalatoktól, — bármilyen jellegűek legyenek is azok, — termelési tervezet benyújtását kérje és ennek hiányában maga a minisztérium írjon elő ilyen tervezetet, vagy pedig a benyújtott tervezeteken módosításokat eszközöljön a termelés növelése és javítása érdekében.

8. szakasz. Azok az ipari vállalatok és bá-

nyaüzemek, amelyek bármilyen okból nem működnek, vagy képességeikhez és termelő eszközeikhez képest csekély működést fejtenek ki, a nemzetgazdasági minisztérium határozata alapján kötelezhetők, hogy a számukra meghatározható határidőn belül és feltételek mellett újrakezdjék vagy növeljék tevékenységüket.

A munkabeszüntetések, a túlóra-kötelezettség

9. szakasz. Tekintettel az egyes ipari vállalatoknál megnövekedő termelésre, a munkügyi minisztérium felhatalmazást nyer, hogy az érvényben lévő törvények alapján választott bíróságok közbejöttével, gyorsított eljárással oldja meg a munkások, mesterek, mérnökök s bármilyen szakmunkások munkabeszüntetésének ügyét. E választott bíróságok (döntő bizottságok) összetételére vonatkozólag miniszteri rendelet fog intézkedni.

10. szakasz. A munkügyi minisztérium felhatalmazást nyer, hogy az ipari és bányavállalatoknál a munkaidő növelése tárgyában döntson, ha általános jellegű gazdasági szükségletek, — amelyek fennforogását a nemzetgazdasági minisztérium állapítja meg, — a termelés fokozását kívánják meg. Ez a többletmunkaidő azonban a napi két órát, a törvényszerinti maximumot nem haladhatja meg. A heti egy szünnap azonban mindenestre továbbra is kötelező marad. A túlórák bérért felelő részben a rendes díjszabás, felelő részben pedig a túlórai díjszabás szerint fizetik.

Termelési szerződések

11. szakasz. Az ipari vállalatok anyaggal való ellátása céljából a nemzetgazdasági minisztérium felhatalmazást nyer, hogy miniszteri rendelet útján kötelezze a különböző ipari kategóriákat arra, hogy bizonyos határidőn belül mezőgazdasági termelési szerződéseket kössenek ama nyersanyagmennyiségre vonatkozólag, amelyre az évi termeléshez szükségük van és hogy előlegezzék a szokásos előlegeket. Ez esetekben a szerződés árait és feltételeit a nemzetgazdasági minisztérium állapítja meg a földművelésügyi minisztérium véleményezésének

Kövess engem

P. Lukács Mansvét O.F.M. missziós beszédei
I. II. Ara kötetenként 150 Lei és portó.
Megrendelhető kiadóhivatalunk utján.

figyelembevételével. Azok a gyáriparosok és mezőgazdák, akik nem teljesítik szerződéses kötelezettségeiket, a jelen törvényrendeletben felsorolt bűntételekben részesülnek.

12. szakasz. Az ipari vállalatok kötelesek a jelen törvényrendelet megjelenésétől számított 20 nap alatt nyilatkozatot nyújtani be a nemzetgazdasági minisztériumnak, amelyben kimutatják: 1. Milyen nyersanyag-mennyiséggel rendelkeznek; 2. Milyen mennyiségű gyártmány vagy fél-gyártmány készletük van; 3. Milyen nyersanyag-mennyiségre van szükségük a vállalat egész évi működésére. Ez a nyilatkozat annak megkönnyítésére szolgál, hogy az iparvállalatokat az országban található nyersanyagokkal elláthassák és a behozandó nyersanyagok hányadait megállapíthassák.

13. szakasz. Az ipari vállalatok számára nélkülözhetetlen nyersanyagokat csak akkor lehet külföldre kivinni, ha azok mennyisége meghaladja a hazai ipar szükségleteit. A kiviteli tilalmakat a nemzetgazdasági minisztérium javaslatára minisztertanácsi napló rendel el.

14. szakasz. Minisztertanácsi napló elrendelheti a termények zárlatát a termelőknél, vagy az ipari vállalatoknál, illetve az azok elreklvirálását is. Ugyanezt elrendelheti a kereskedők árukészletére vonatkozólag is a hadsereg, vagy a polgári lakosság szükségletének kielégítésére.

15. szakasz. Az ipari vállalatok és a kereskedők kötelesek, hogy mihelyt a nyersanyagokra behozatali engedélyt kaptak, haladéktalanul eszközölgjék a szükséges kifizetéseket; mihelyt pedig az áruk az áruaktárakba megérkeznek, azokat záros határidő alatt vámoztassák el, hogy minél előbb felhasználhatók legyenek.

16. szakasz. A nemzetgazdasági minisztérium szükség esetén felhatalmazást nyer az iparvállalatok támogatása céljából, hogy javaslatokat tegyen a nyersanyagok és az állami megrendelések elosztására, továbbá a közlekedési úton való forgalom megkönnyítésére s végül a piacok felosztására vonatkozólag.

Az árak megállapítása

17. szakasz. Az 1. szakaszban felsorolt termények csak a nemzetgazdasági minisztérium rendelete által meghatározandó áron árusíthatók. Ezt az árat bizonyos időre, az egész ország területére, vagy pedig országrészenként állapítja meg a minisztérium úgy a termelők, mint pedig a nagy- és kiskereskedők által eszközölt eladásokra nézve. Az árak megállapításánál a minisztérium figyelemmel lesz a nemzetgazdasági minisztérium által rendeltéleg kinevezett bizottságok véleményezésére. Ez a bizottság az iparosok, a földművelők, a kereskedők, valamint a nemzetgazdasági és a földművelésügyi minisztérium egy-egy képviselőjéből tevődik össze. A bizottság az ár megállapítás elemeiként figyelembe veszi az előállítási költséget és a vállalkozót megillető hasznot. A bizottságnak joga lesz arra, hogy bármilyen általános vagy speciális jellegű vizsgálatot végezzen a kereskedelmi vagy ipari vállalatok irataiban.

18. szakasz. A kartell-törvény vonatkozó intézkedésének hatályaon kívül helyezéseivel a jelen törvény alkalmazásának ideje alatt a kartellbe tömörült kereskedő-csoportok áruinak árait a jelen törvény rendelkezései értelmében állapítják meg, figyelemmel azonban a kartell-bizottság véleményezésére is.

19. szakasz. Azoknak a kereskedőknek, akik bármilyen termékeket vagy árukat hoznak be külföldről, amelyeket aztán közvetlenül, akár nagyban, akár kicsiben hoznak forgalomba, elsőbbségi joguk van az előző évben behozott mennyiségek hányadáig a behozatali hányadok elnyerésére.

A készletek kimutatása

20. szakasz. Az iparvállalatok és nagykereskedők kötelesek a jelen törvény kihirdetésétől számított 20 nap alatt kimutatásokat terjeszteni elő: 1. Azokról az árumennyiségekről, amelyek bármilyen formában vannak birtokukban, valamint a költség- vagy beszerzési áraikról is. 2. Azokról a készletekről, amelyeknek bár-

milyen belföldi, vagy külföldi iparvállalat vagy kereskedelmi cég részéről vannak bírtokában.

Ezenkívül ezek a vállalatok kötelesek minden hónap elsején betérjeszteni: 1. Helyzetjelentést az eladott árumennyiségekről s hogy ezokat milyen áron adták el, továbbá a vásárlók címeit is. 2. Helyzetjelentést az árumennyiségekről, amelyeket beszerettek, továbbá, hogy milyen áron s milyen szállítóktól vették ezokat.

A fenti kimutatásokat két példányban a helyi polgármesteri hivataloknak kell benyújtani, amelyek egy példányt központosítás céljából a nemzetgazdasági minisztériumnak küldenek be.

21. szakasz. Senki se jogosult arra, hogy saját szokásos szükségletein túlmenően árukat vásároljon.

22. szakasz. Mindenféle kereskedő köteles elegendő mennyiségben ellátni magát azokkal az árukkal, amelyeket rendszeresen elad és bárkinek kívánatára eladni, a jelen törvény feltételei mellett.

Az előbbi bekezdésben említett mennyiség túl beszerzett árukról kimutatást kell benyújtani a 20. szakaszban megjelölt hatóságoknak. Az ilyen kimutatás benyújtásának elmulasztása tiltott árufelhalmozás kihágását jelenti és büntetést van maga után.

23. szakasz. A nagykereskedők által benyújtott kimutatások alapján az ellenőrzések eszközésére fel vannak hatalmazva a jelen törvényben előírt ellenőrző szerveken kívül a helyi polgármesteri hivatalok is: 1. ha a kereskedők a szokásos árubeszeréseket eszközlik; 2. ha nem történnek árufelhalmozások; 3. ha a kereskedők tiszteletbentartják a jelen törvényben megállapított árakat és egyéb feltételeket.

A fogyasztás korlátozása

24. szakasz. Szükség esetén a nemzetgazdasági minisztériumnak joga van az áruk forgalmának és fogyasztásának korlátozására és ellenőrzésére s hogy e célból különleges intézkedéseket fogantasson.

25. szakasz. Az elárúsító helyeken látható helyen ki kell függeszteni az árucikkek árát és a vásárló kérésére az eladó köteles jegyzéket adni az eladott áru mennyiségéről és áráról. Ezek a jegyzékek számlákként nem használhatók s bélyegmentesek. Emellett azonban a kereskedő köteles bélyeges számlákat is kiállítani azokban az esetekben, amelyekben a vonatkozó törvények ezt megkívánják.

26. szakasz. Bármilyen kategóriához tartozó kereskedők kötelesek azonnal eladóvá tenni a hozzájuk beérkezett árukat, kivéve azokat az eseteket, amikor az illető áru csak bizonyos időszakban adható el.

Különös tettlegesség a belga képviselőházban

A rexisták vezérét arcba köpte egy szociálista képviselőtárs

Brüsszelből jelentik: (Rádió Bucuresti.) A nemzeti intézmények védelméről szóló törvényjavaslat kamarai vitája során Degrelle rexista képviselő támadta a szocialistákat a háború kitörése óta tanúsított magatartásuk miatt és ezt kiáltotta feljűk:

— Hagyjanak fel a képmutatással!

Hubin, szociálista képviselő erre lejtött az emeletről és a rexista képviselőt arcra köpte. Az

elnök felfüggesztette az ülést, majd amikor azt újra megnyitották, Hubint kizárták az ülésezésről. Degrelle ezután azt mondta, hogy ma a szocialisták azokra akarják tolni a felelősséget, akik a belga semlegességet védelmezik. Azonban éppen a demokrácia az, mely a mai zür-zavaros helyzetet előidézte.

Az ülést Degrelle beszéde után elnapolták.

Az új havazás segít a finneknek

Légi haderejük egyre növekszik a külföldről érkező repülőgépekkel

Londonból jelentik: (Rádió Bucuresti.) A finnek hadihelyzetét saját hősiességükön és bátorságukon kívül az újonnan megindult havazás is jelentékenyen megjavította. A Viipuri felé három ton előnyomuló szovjet csapatok a finn aknamezőkön semmisültek meg. A Viipuri öböl felé északra a szovjet csapatok megkerülő hadmozdulatát kíséreltek meg, nagy számú gyalogságot, harciócsikát és tábortábori ágyukat küldtek át a jégen, amit azonban a finn bombák úgy feltörték, hogy

egész szovjet századok, harciócsik és tábortábori ágyuk tűntek el a jeges hullámokban. Az egyre növekvő finn légi haderő, amely most 100 egységen új típusú amerikai, angol, francia és svéd repülőgéppel harcol, mindinkább érezteti hatását és eredményesen bombázza az oroszok utánpótlási vonalait, valamint a finn-öböl jegén előnyomuló szovjet csapatokat. Nemrég Finnországba érkeztek a legújabb angol vadászipülőgépek és a Dél-Afrika által küldött üldöző gépek.

Viipuri ostroma. Angol csapatok Svédországon és Norvégián keresztül. Welles értekezlete az északi államok amerikai követeivel

Londonból jelentik: (Rádió Bucuresti.) A szovjet csapatoknak még szerdán reggel sem sikerült Viipuriban a külvárosoknál beljebb hatolni. A Viipuri öböl jégén megkísérelt benyomulás a finn partvédő ütegek és a légi haderő bombázásában omlott össze.

A Daily Herald szerint Stockholmban az a hír terjedt el, hogy Anglia engedélyt kért Svédországtól és Norvégiától, hogy területükön át csapatokat küldhessen Finnországba.

Londoni jelentés szerint Welles Londonba a hét végére érkekezletet hív össze és azon az Egyesült Államok oslói, stockholmi, valamint koppenhágai követei vesznek részt. A Daily Express koppenhágai értesülése úgy tudja, hogy az értekezleten Amerika helsinki követe is jelen lesz.

A vörös hadsereg esti lapjának keddi cikkéből kitűnik, hogy az oroszok kitalálták a várható nagy győzelem megünneplésének időpontját. Ujabbban a vörös hadsereg május elsején rendezendő nagy parádéján akarják megünnepelni a finnek leverését.

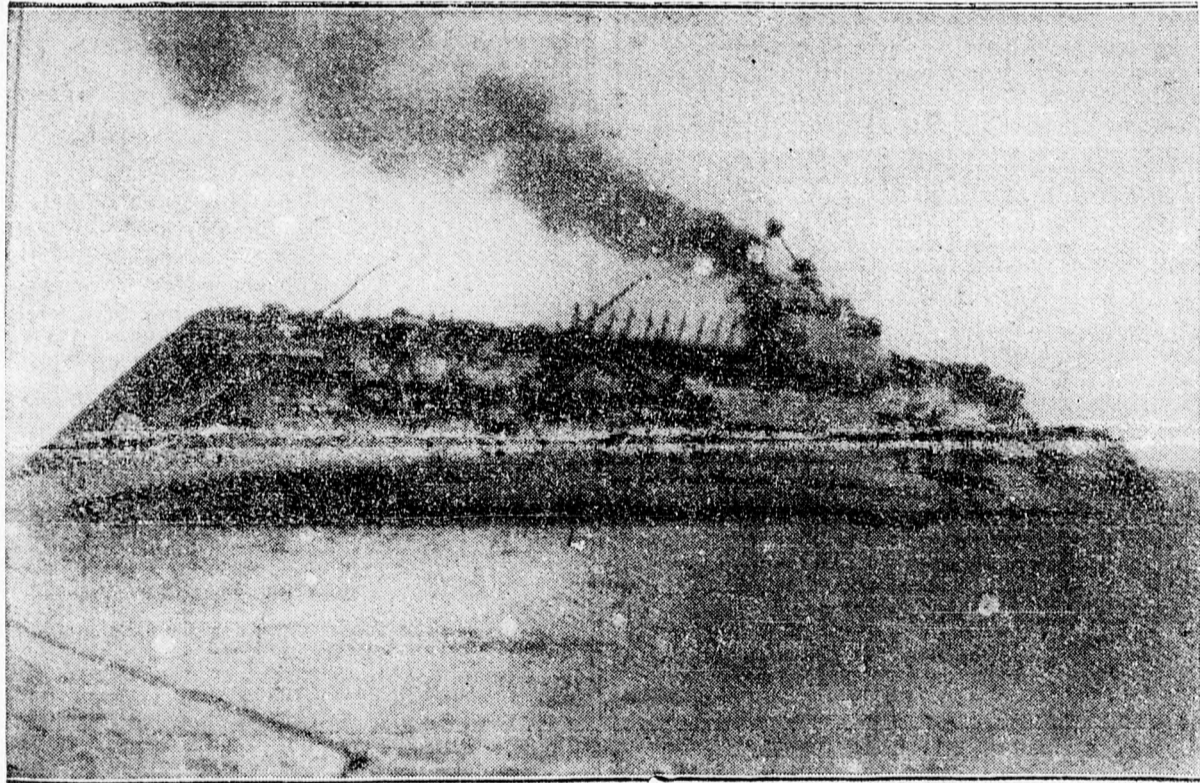
Julius elsejéig felmentik a katonai behívások alól az egyetemi ifjúságot tanulmányaik befejezése és a vizsgák letétele érdekében

Kikre vonatkozik a közoktatásügyi minisztérium és a nagyvezérkar közös intézkedése?

Bucurestiből jelentik: A nemzeti nevelésügyi minisztérium köztudomásra hozza a következőket: A nagyvezérkar a közoktatásügyi minisztérium közbenjárására hozzájárult ahhoz, hogy az egyetemi ifjúságot tanulmányaik befejezése és a megfelelő vizsgák letétele érdekében július 1-ig mentessék fel a katonai behívások alól. 1. Ez az intézkedés vonatkozik az összes fakultások, a kereskedelmi és ipari akadémiák, a teológiák hallgatóira, azzal a feltétellel, hogy 1938 év őszén iratkoztak be. 2. Az orvosi gyógyszerészeti fakultás, valamint a politechnikumok hallgatóira. 3. A tanárképzők diákjaira és tanáira. 4. Az egyetemi tanároknak és előadóknak. 5. Az internátussal rendelkező középiskolák igazgatóira. 6. A tanítójelöltekre, akiket mintaiskolák számára képeznek ki. 7. A tanítóképzők agronomusaira. 8. Végül a külföldön tanuló diákokra.

Legújabb Szentírás kiadás

Oszövetség I-III. kötet. Vászonkötés 1080 Lej
Ujsövetség I-II. kötet. Vászonkötés 360 „
„ rövid jegyzetes zsebkötés, 40 „

Az angol Courageous nevű repülőgép anyahajót torpedó érte s elsüllyedt. Ez a kép a helyszínen készült

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

MEGNŐSÜLSZ?

— Igen.
— És mi lesz a hozomány?
— Az Állami Sorsjáték **EGY SORSJEGYE**.
Ha gazdag akar lenni,
VÁSÁROLJON SORSJEGYEKET A

DACIA

sorsjegyarudánál
a MÁRCIUS 15. és 18.-iki HUZÁSOKRA.

Helyi cím: **Colectura Kirsch Nagyvárad, Sas-passage főbejárat**

A háborús Németország életéből

Az általános érdeklődés egyre fokozódó mértékben fordul a hadviselő államok felé. A háborun kívül állók nemcsak a háborús tevékenység egyes mozzanatait kísérik feszült figyelemmel, de érdeklődésüket a hadviselő államok belső élete, megváltozott életritmusa és a rendes polgári élet átalakulásai is nagymértékben foglalkoztatják. Eddigi közleményeinkből is megállapítható azonban, hogy a hadviselő államok kivétel nélkül óriási erőfeszítésekkel igyekeznek fenntartani az ország belsejében a normális életritmust — legalább is a rendes polgári élet látszatát. A Franciaországról és Angliáról közölt tudósításaink mindezt bizonyították, ezt bizonyítja az alábbi berlini keltezésű tudósítás is, amely a hadviselő Németország belső életéről ad értékes összefoglaló ismertetést.

SZINHAZ ÉS ZENE

A német filmszínházak száma hétezer-kétszáz fölé emelkedett

Németország ma több mint 7200 filmszínházzal az első helyen áll Európában, világviszonylatban pedig közvetlenül az Északamerikai Egyesült Államok után következik. A mozilátogatók száma és a német filmszínházak bruttóbevétele soha nem volt még olyan nagy, mint most a háború alatt. A filmgyártás és fillexport terén sem állapítható meg számbavehető visszaesés.

1000 karmester és 181 zenekar működik Németországban

A Birodalmi Zenei Kamara legújabb adatai szerint a Németországban működő zenekarok száma pontosan 181. Túlnyomó többségük (132) úgynevezett kultúrzenekar. Ezek kizárólag operaelőadások alkalmával vagy hangversenyeken szerepelnek. A 27 önálló hangversenyzenekar, amilyen a berlini, bécsi, hamburgi és müncheni filharmonikusoké, a lipcei Gewandhausorchester, a kölni Gürzenich-orchester stb. mind európai híru karmesterek vezetésével állnak. A német zenekarok tagjainak száma kerekén 9000-re, a karmestereké pedig 9000-re, a karmestereké pedig 1000-re tehető.

SPORT

A német válogatott labdarugócsapat programja. Tornászverseny

A német labdarugás nemzetközi mérkőzések szempontjából igen élénk tavaszi idény elé tekint. A birodalmi válogatott futballesapat április 7-én Berlinben Magyarország csapataival mérkőzik, hogy aztán április 14-én Bécsben Jugoszlávia válogatottjai ellen álljon ki. Május 5-én Milánóban rendezik meg a német-olasz futballmérkőzést, június 9-én pedig Kopenhágában kerül sor a német-dán válogatott labdarugómérkőzésre.

A Német- és Magyarországi közötti tornászversenyt május 5-én Budapesten bizonyítják le.

Németország résztvesz a bresciai nemzetközi gépkocsiversenyen

Április 28-án a sportkocsik számára kiírt bresciai nemzetközi autóversenyen Németország a

B. M. W.-kocsik egész sorozatát indítja. Többek között a Bayerische Motorenwerke egy, egészen a motorig újjátervezett, különösen alacsony és merevített acélesőfutóművel (alvázzal és kerekekkel) és könnyűfémből készült áramvonalas karosszériával ellátott sportkocsija is résztvesz a versenyen.

GAZDASÁGI ÉLET

Rekordmagasságot ért el a német takarékpénztárak betétállománya

A német takarékpénztárakba 1939 folyamán befizetett betétek összege elérte az 1938-as rekord-év eredményét. Különösen a háború kitörése óta gyarapodott rohamosan a takarékpénztári betétállomány, úgyhogy a Deutsche Girozentrale (Deutsche Kommunalbank) Berlin) mint a nyilvános takarékpénztárak csúcsintézménye a hitelezők kontóját 750 millióról 2,11 milliárd márkára emelhetette fel.

Munkások a gyárért

A német üzemek alkalmazottjai és munkásai nemcsak elméletben, hanem a gyakorlatban is tevékenyen hozzájárulhatnak tanácsaikkal, ötleteikkel, az üzemberendezések, a munkarend stb. racionalizálásához, javításához, a termelés egyszerűsítéséhez és fokozásához. A berlini fémiparnak számos kitűnően bevált újítása, amelyeket az üzemi balesetek csökkentése érdekében léptettek életbe, sok energia- és időmegtakarítást eredményező apróbb változtatás köszönhető a munkásság által felvetett ötleteknek és elgondolásoknak. Az egyik szászországi gyár ilyen módon egy negyedével növelhette a termelését, egy közép-német gummiárugyárban pedig 30 százalékkal csökkentek a selejtezés költségei.

Németország Röntgen-készülékeket szállít a norvég hadseregnek

A norvég hadsereg az újoncok tüdejének vizsgálatával kapcsolatban nemrég áttért az ernyős Röntgen-készülékek használatára. Ezeket Németországban állítják elő, ahol az eddigi tömeges vizsgálatok alkalmával tökéletesen beváltak. Alkalmazásuk lehetővé teszik, hogy a fluoreszkáló Röntgen-ernyőről lehessen fényképfelvételeket készíteni, ami lényegesen hozzájárul a tömeges Röntgen-vizsgálatok egyszerűsítéséhez és a költségek csökkentéséhez.

Az új divatanyag: a lazacbőr

A frankfurti divatközpont a tengeri lazav bőrből új divatanyagot állított elő, amely különösen blúzok, kalapok és kesztyűk készítésére alkalmas. Az új szövet bársonypuhaasága mellett szinte elszakíthatatlan és tetszés szerint festhető. Pikkelyes mintája különös hatást kelt.

Mesterséges láva, mint építőanyag

Németországban az építkezéseknél régóta alkalmazzák a habkővet abból a célból, hogy a betont likaesissabbá tegyék és a hővesztéssel szemben elszigeteljék. A lávakőzetből álló természetes

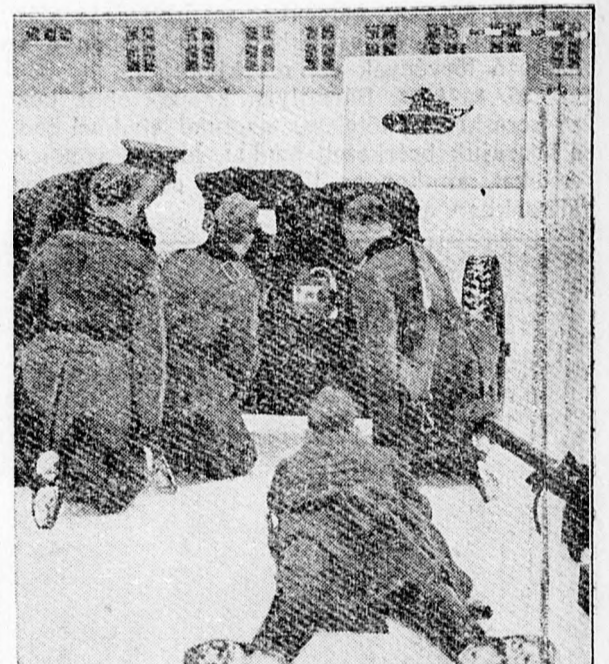
hab- és tajtékkő azonban csak a Rajna vidékén, Szieliában és a Kaukázusban fordul elő, tehát aránylag nehezen szerezhető be. Ezért a német technikusok újabban mesterséges lávával érik el a kívánt eredményt. A nagy olvasztókemencék salakját vízben áztatják s ezzel az eljárással a tajtékkőhöz hasonló likaesos lávaanyaghoz jutnak. Az ormótlan salaktömböket azután feldarabolják és kitűnő eredménnyel alkalmazzák likaesos pótanyagként könnyű betonhoz.

Az új német nyersanyagforrás: a disznóbőr

Németországban eddig nem volt szokásos, hogy a levágott hús- és zsirsartécek bőrét ipari célokra feldolgozzák. Ennek legfőbb oka nyilván abban rejlik, hogy a német bőrszükséglet legnagyobb részét eddig külföldről fedezték. A német autarkia törekvések során most a németországi disznóbőr hasznosítása teljes erővel megindult. Arról van szó, hogy ezentúl évente kétféle sertés bőrt dolgoznak fel. A német hőipar természetesen az eddiginél sokkal változatosabb, sokoldalúbb módon használja fel a disznóbőrt, mint nagybecsű német nyersanyagot. A nagy német hőfeldolgozó akció szempontjából elsősorban a német tenyésztésű nemesített sertésfajták jönnek számításba.

A magyar gyapotmagvak sikere Németországban

Szerencsés véletlen következtében beigazolódott, hogy Németországban is lehet gyapotot termelni. A Berlin és Posen között, a Várta-folyó mentén fekvő Landsberg város mezőgazdasági kísérleti és kutatóintézménye többek között olyan növények tanulmányozásával foglalkozik, amelyek a méhészet szempontjából fontosak. Mivel a gyapotcserje virágában cukor halmozódik fel, amelyet a méhek szívesen gyűjtenek, levelein pedig még úgynevezett „mézmirigyek” vannak, a múlt évben a következő kísérletet végezték. A magyarországi gyapotmagvakból sarjadt üvegházi cserjéket tavasz utóján átültették a szabadba, ahol szépen kivirágoztak s a méztermelés szempontjából tökéletesen beváltak. Jóllehet a múltévi nyár elég hideg volt, a gyapotcserjék tovább fejlődtek, termést is hoztak, amely megszártva teljesen megért és nagy mennyiségű, kifogástalan, hófehér, selymes gyapotfonalat adott. A váratlan eredmény után persze átértékelték a méhészeti célú gyapottermelésről a német textilipar céljait szolgáló pamut németországi meghonosítására. A gyapottermelés annál inkább biztat a sikerrel Németországban, mivel a Birodalom számos területe éghajlati szempontból összehasonlíthatatlanul kedvezőbb fekvésű, mint Landsberg.

Német gépjárműves ország célzó gyakorlata — páncélcsocki-képre

Szolgálatos gyógyszerárak Nagyváradon:

Csütörtökön Nagyváradon a következő gyógyszerárak tartanak szolgálatot:
Madonna, Str. Sztaroveszky No. 1. (Dr. Medvigy). Telefon 30-20.
Fehér Kereszt, Bulevardul Regele Ferdinánd No. 2. (Pacala)
Cleopatra, Str. Avram Jancu 2. telefon 45-14
Szent Ferenc, Str. Cuza Voda No. 24. Telefon 47-47. (Csanda)
Szent László Piata Bisericej No. 1. Velencei, P.Imploutir. (Hegedűs)

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Hétoldalon: Egész évre 900, félévre 4
negyedévre 225, egy óra 75 lei.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekkszámánk száma: 80.037
Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem örünk meg és nem adunk
vissza.

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése
szerint a várható időjárás: Erős északi szél, változó
felhőzet, több helyen havazás vagy hózápor,
helyenként hófúvások. A hideg tovább tart.

Helyreállt a normális vasúti forgalom az óki-
ráltságban is. Bucarestből jelenti a rádió: A
vasút vezérigazgatósága közli, hogy az összes
vasútvonalakon helyreállt a normális forgalom.
A hótömegeket eltávolították a vasúti pályas-
testekről.

ÖTVEN SZAZALEKOS VASUTI KEDVEZ-
MÉNY A BUDAPESTI MEZŐGAZDASÁGI VÁ-
SÁRRA UTAZÓKNAK. Bucarestből jelenti a rá-
dió: A vasút 50 százalékos kedvezményt engedé-
lyezett a budapesti mezőgazdasági vásárra utá-
zóknak, március 30 és április 17. között.

A DUNÁN BUDAPEST ALATT MEGINDULT
A JÉGZAJLÁS. Budapestről jelenti: Szerdára
virradó éjszaka hatalmas rianással megrepedt több
helyen Budapest alatt a Duna jégpáncéja. Ugyan-
akkor megmozdult a jég és megindult a zajlás.

Zürichi zárlat. Párizs 9.85 egynegyed, London
17.30, Newyork 446, Brüsszel 75.37 fél, Milánó
22.52, Amsterdám 236.97 fél, Berlin 178.75, Szófia
550, Belgrád 10, Bucaresti 340.

A Magyar Népközösség nagyváradi irodájá-
nak telefonszáma 19-74.

SZÁZHARMINCEZER TEXTILIPARI MUN-
KÁS SZTRÁJKOL BOMBAYBAN. Bombayból je-
lentik: A Carentul Bombayból keltezett jelentést
közli, amely szerint India fővárosában hétfőn
több mint 130 ezer textilipari munkás sztrájkba-
lépett. A munkások így akarják elérni a követelé-
süket, a 15 százalékos általános béremelést. A
sztrájk miatt Bombay 68 szövőipari üzeme közül
hatvanban le kellett állítani a munkát. A sztrájk-
kolók nagyrésze női munkás. A munkásszervezők
hatalmas tömegekben veszik körül a szövőgyára-
kat, nehogy a sztrájkterők be tudjanak jutni az
üzemekbe.

A nagyváradi Kereskedői Tanács közleménye.
A Hivatalos Lap március 4-iki számában megje-
lent a nem közszükségleti cikkek előállításával,
forgalombahozatalával és ármegállapításával
kapcsolatos törvény. A törvény igen nagyjelentő-
ségű s minden kereskedőt és iparost kivétel nél-
kül érdekel. Eppen ezért felhívjuk rá tagjaink
figyelmét. Titkári hivatalunk készséggel áll tag-
jaink rendelkezésére s az érdeklődőknek megadja
a szükséges felvilágosítást és utasítást a forma-
ságot betartására vonatkozólag. A bejelentéshez
szükséges nyomtatványok is kaphatók a titkári
hivatalban.

Meghalt Cs. Aczél Ilona. Budapestről jelenti:
Cs. Aczél Kálmán felesége, Aczél Ilona szim-
művész, a Nemzeti Színház örökös tagja, 52 éves
korában hosszas eszenvedés után meghalt. Még a
tél elején influenzában megbetegedett és az abból
viesszamaradt vérszegénység folytán álla-
pota életveszélyessé fordult. A Sista ezanato-
riumban ápolták és orvosai már rég lemondtak
rőla. — Cs. Aczél Ilona, a sziművészeti akadé-
mia elvégzése után 1905-ben Kolozsvárra került,
majd 1908-ban a Nemzeti Színházban, később a
Magyar színházban játszott. 1915-ben szerződött
le a Nemzeti Színházzal. Pár évvel ezelőtt
nyugalomba vonult. Temetéséről a Nemzeti Szin-
ház gondoskodik.

Adományok. Az özevgy uriaszony részére Szt
Antal nevében 100 leit küldtek. Rendelítési hely-
re juttatjuk.

Temetés. Sim György iskolaigazgató 30 éves
korában meghalt. Temetése március 6-án volt a
Rulikovszky-temetőben. (Caritas.)

HÓBORITOTTA SZIKLASZIRTEKBŐL ÁLL
A DÉLSARKON FELFEDEZETT SZIGETCSO-
PORT. Newyorkból jelenti: Az a hat új sziget
amelyet Byrd tengerenagy a Délsarkon fölfede-
zett, a Horn-fogtól 800 mérföldnyire délre terül el
és hóborította sziklaszirtekből áll.

A nagyváradi elmeegógyintézetbe szállítják a
feleséggyilkos volt rendőrkapitányt. Szatmár. Sa-
ját tudósítónktól. Emlékeztet az a feleséggyil-
kosság, amely a szatmárnégyesi Nagybozinta köz-
ségben karácsonykor történt. Muresan Augustin
volt rendőrkapitány, földbirtokos egy családi
vita során vadászfegyverrel agyonlőtte a felesé-
gét: Csics Katót, Csics volt dési ezredes leányát.
Muresan Augustin elmebeli állapotának meg-
vizsgálására szakértőket rendeltek ki, akik meg-
állapították, hogy Muresan idült alkoholist és
nem beszámítható. A fegyverszakértő megállapí-
totta azt is, hogy a bűnjelként lefoglalt vadász-
fegyver zavarja rosszul jár és egy erősebb rázá-
sra esül. A vizsgálóbíró az orvosszakértők véle-
ménye alapján — az ügyészség hozzájárulásával
elrendelte, hogy Muresant szállítsák be a nagy-
váradi elmeegógyintézetbe.

Angol film az Admiral Graf Spee-vel folyta-
tott küzdelemről. (London.) Az angolok filmet
akarnak készíteni a Graf Spee-vel folyta-
tott küzdelemről. Az esemény köré izgalmas drá-
mát írtak, s a főszereplő, Langsdorf kapitány
megszemélyesítésére Conrad Veidt-ot kérték fel.
Veidt azonban kijelentette, hogy noha ő emi-
gráns, nem vállalkozik olyan szerep eljátszására,
mely egy német hőst visszaasztató módon ábrázol.
Az angolok erre Walter Rilla menekült bécsi
színészt kérték fel a szerep eljátszására.

Irodalmi törvényesék Tordán. Az ótordai Re-
formátus Nőszövetség, amelyet gróf Bethlen Má-
ria elnököl vezet nagy körültekintéssel és lel-
kes buzgalommal, a teljes siker egyében tartotta
meg ezévi utolsó teadélutánját, amelynek keretében
irodalmi törvényeséket ültek. M. Mitchell
„Előjűta a szél” című világhírű regénye felett. A
nagy számu közönség nagy örömet lelt a szelle-
mes „tárgyalásban”. Az irodalmi törvényesék el-
nöke gróf Telekyné Kovács Zsuzsa tanárnő, ügyé-
sze Borbáthné Vajna Éva, védője pedig dr Ko-
vács Margit orvosnő volt. Az irodalmi műveltség
gy hallgatóság köréből is többen hozzászóltak a
tárgyhoz s a „tárgyalás” lelkes hangulatban ért
véget.

A SZAMOSTARTOMÁNYI ÉPÍTŐIPARI CÉH
az alábbi meghívót boesátotta ki. Meghívó. A Szam-
os Tartományi Építőipari Céh központ nagyvá-
radi székhellyel március 16-án délelőtt 10 órakor
a str. Alexandri 13 szám alatti helyiségekben ren-
des évi közgyűlést tart, melyre tisztelettel meg-
hívjuk a Céh tagjait. Amennyiben a közgyűlés ha-
tározatképes nem lenne, ugy a következő nap,
azaz március 17-én tekintet nélkül a megjelenők
számára, ugyanazon helyen és időben a közgyűlést
megtartjuk. Tárgyszorok: 1. Elnöki megnyitó. 2.
Titkári jelentés. 3. Évi jelentés az új céhtagok
felvételéről és azok jóváhagyásáról. 4. Az évi zár-
számadás és mérleg ismertetése. 5. Új költségvetés
jóváhagyása. 6. Ellenőrző bizottság jelentése és
a felmentvény megadása. 7. A vidéki tagozat jogi
viszonyának ismertetése a központtal szemben,
valamint az anyag-hozzájárulás megállapítása. 8.
Kérdések és indítványok. Nagyvárad, 1940 március
5. Elnök: Pintér István. Titkár: Boldizsár Imre.

Elítéltek egy érszemjéni gazdálkodót, mert szil-
dalmozta a katonai előképzés parancsnokát. Saját
tud. Garbócz István érszemjéni gazdálkodó kiskor-
u fia az egyik nap sirva ment haza az előkép-
zés gyakorlatról s eljarszolta édesapjának, hogy
a gyakorlaton Ghilea Dumitru tanító, előképzés
parancsnok bántalmazta. Garbócz Erőmhályfalván
találkozott az előképzés parancsnokkal s az ut-
cán szidalmazó szavakkal felelősségre vont a
tanítót. A tanító feljelentette a gazdát s az ér-
mhályfalvai járásbíróság hatóság elleni erőszak cí-
mén egyhónapi fogházra a 100 lei pénzbüntetésre
ítélte. Fellebbezés folytán ugy a törvényesék, mint
a tábla megerősítette az ítéletet.

Hírek Tordáról. Saját tud. A városban is egy-
re jobban fokozódik a zsirhiány. A hentesüzletek-
ben zsirnakkal szalonnát, hajat és zsirt alig le-
het kapni. A hentesek ezert a zsirhiányt a ser-
tés árának nagyarányu emelkedése okozza. — A
tordai Gazdakör kisgazda tagjai részére kedvez-
ményes áron műtrágyát, lőheret, lucernát és bur-
gonyát vetőmagot oszt ki. A Gazdakör ezenkívül
kukoricamorzsáló gépet ad ki használatra tagjai-
nak. — Az Uranus sportegylet nagy taglétszám-
mal box és birkózó szakosztályt alakított. Az ed-
zéseket jónévu mesterek vezetik.

Sulyos munkásszerencsétlenség egy fetelepen.
Nagyvárad. Saját tud. Sulyos munkásszerencsét-
lenség történt tegnap a remeci fetelepen. Joca
Vasile 54 éves fűrészgári munkás az egyik ma-
gasraépített fűrészel mellett dolgozott. Vigyázatlan-
ul félrelépett s lezuhant a fűrészel négy méter
magas állványáról. A munkás mindkét lábát el-
törte. Beszállították a nagyváradi kórházba,
ahol ápolás alá vették. Állapota sulyos. A fele-
lősség megállapítására szigorú vizsgálat indult.

Farkasveszedelem Torda és Kolozs megye „er-
dőalatti” falvaiban. Torda. Saját tud. Torda és
Kolozs megye erdőalatti községeit és falvait ál-
landóan rettegésben tartják az utóbbi időben ha-
talmatlan arányban elszaporodott farkasok. A far-
kascsoordák nem egy esetben a falvakba is beme-
részkednek s tetemes károkat okoznak a gazdák
állatállományában. A tordai vadásztársaság elha-
tározta, hogy a veszedelmes vad kiirtására sor-
ozatos hajtóvadászatokat rendez a veszélyeztetett
vidékeken. A farkasirtást a mikési erdőben kezé-
ték meg.

Öngyilkos cselédlány. Nagyvárad. Saját tud.
Vesza Mária huszéves cselédlány, aki a Rima-
nóczy-utca 6. szám alatti bérházban szolgált, zsi-
roesszódával megmérgezte magát. A fiatal cselé-
dlányt sulyos állapotban szállították a mentők a
kórházba. Kihallgatni még nem lehetett. Öngyil-
kosságát, a fellevecek ezert sulyos idegbejára
miatt követte el.

Sulyos gépkocsiszerencsétlenség a bucaresti-
alexandriai országúton. Giurgiuból jelenti: Meg-
döbbentő gépkocsiszerencsétlenség történt a Bu-
caresti és Alexandria közötti országúton. A Cam-
pung 262. jelzésű gépkocsi, amelyet Costescu
Constantin vezetett, négy utasával Alexandria felé
tartott. Utközben a teljes sebességgel rohanó
kocsi vezetője, elvesztette uralmát a kormány föl-
ött s a kocsi nekirohant egy távirópoznának. Az
összeütközés ereje fölfordította a gépkocsit s a
vezető szuloyosan megsebesült. Egy kisgyerek is
volt az utasok között, ez a rémületől megnémult.

Elfogtak egy szélhámosat, aki behívók
„elintézését” vállalta. Nagyvárad. Saját tud. Ve-
szedelmes szélhámos garázdálkodta végig az el-
mult napokban a környékbeli községeket. Kar-
dón, Hályon és Biharályiban megjelent egy jól-
öltözött „uriember” s fölkereste azokat a fiatal-
embereket, akiknek sürgősen be kellett volna vo-
nulniok, azzal biztatva őket, hogy „elintézi” be-
hívójukat s még munkaalkalmat is szerez szá-
mukra Nagyváradon. Persze az elintézésért vala-
mennyiüktől négy-öt száz leiket ezedt föl. A
szélhámos elkérte a behívókat s a fiatalembere-
ket együtt bejött Nagyváradra. Itt azonban a va-
sútállomás forgatagában nyomtalanul eltűnt. A
félrevezetett falusiak följelentése alapján a rend-
őrség bevezette a nyomozást s az egyik mulató-
ban sikerült is kézrekeríteni a szélhámost, aki
igazoltatásakor Stancu Joannal vallotta magát.
Stancu heismerő vallomást tett. Kihallgatása
után átadták az ügyészségnek.

Csikmegyei apró hírek. Csikszereada. Saját
tud. Kovács Andrásné gyergyótekerőpataki lakos
Rostás Rupi cigány lókupecnek eladásra átadott
lovat. A cigány a lovat el is adta, az arát azon-
ban nem adta át az asszonynak. A lókupec ellen
eljárás indult. — A Czell-cég gyergyószentmikló-
si fiókjának italokkal terhelt tehérgyökkoc-
si Gyergyócsomafalva községben beleütközött Far-
kas Alajos gazda ezekerébe és az árokba fordult.
A nyomozás megállapította, hogy a szerencsétlen-
ségért Farkast terheli a felelősség, mert nem tar-
totta be a hajtási szabályt. — Vitán Mária gyer-
gyódtúrói cigányasszony ellen család miatt eljárás
indult, mert Varga Józsefné és Ivácon Jánosné
gyergyóremetei asszonyoktól mindenféle babona-
ság címén ötezer leit csalt ki. — Csiby Imre gyer-
gyói gazdálkodó ezeltől öt évvel elvált feleségé-
től. A kiskoru gyermek részére havi 300 lei tar-
tásdíjat állapított meg a bíróság, amelyet Csiby
nem fizetett rendszeresen. A törvényesék Csiby
kéthavi elzárással és kétezer lei pénzbüntetéssel
sajtotta. — Barbasteanu Teodor gyergyóbákási
lakost a törvényesék házasságzédelés miatt há-
romhónapi elzárásra ítélte. — Kümmel Lázár te-
mevári illetőségű vásári kereskedőt „itt a piros,
ott a piros” kártyajáték miatt, egyévi elzárásra
és háromezer lei pénzbüntetésre ítélték. Kümmel
csak egyetlen vásáron 18 ezer lejjel károsította
meg a falusi székelyeket. — Costin Ioan, a gyer-
gyószentmiklósi csendőrkülönítmény kapitánya
felkérte az állami iskolák igazgatóságát, hogy na-
ponként küldjenek tíz szegényorszu iskolás
gyermeket teljes ellátásra hozzá. A gyermekek a
katonákkal együtt étkeznek és előnyben részesül-
nek azok, akiknek édesapjuk katonai szolgálatot
teljesít vagy az országór szervezetenek tagja.

Teatrul Regina Maria — Mária Királyné Színház

1940 március 12-én, kedden délután 6 órakor
este 9 órakor

Fekete Mihály 55 éves színészi jubileuma. — Felszeghy Mária vendégfelléptével

LYON LEA

Bródi Sándor
sziműve 3 felvonásban

Helyárak:
10, 15, 20, 30, 50, 100 lei

A zágrábi robbanások a jugoszláv belpolitikában

Macsek helyettes miniszterelnök kiáltványa a horvát néphez

Zágrábról jelentik: (Rádió Bucuresti.) Macsek helyettes miniszterelnök a megismétlődő zágrábi robbanásokkal kapcsolatban kiáltvánnyal fordult a horvát néphez. Ebben megállapítja, hogy a horvát bánság száka a hegemoniára törekvők szemében és ezért a horvát miniszterek helyzete sem könnyű, mert állandóan harcolniuk kell a szerb kizsákmányolók ellen, akik a sovinizmus mögé rej-

tőznek. Leszögezi ezután a kiáltvány, hogy valószínűleg e merénylet elkövetői ezzel a gesztussal azt a látszatot akarják kelteni, hogy a horvát nép nem elég érett az önmaga kormányzására. Felhívja ezután a kiáltvány a horvátokat, hogy minden kézzel elérhető módon azonnal tegyenek jelentést a horvát parasztpárt vezetőségének.

Radu Portocale államtitkár az államszerkezet reformjáról

Bucurestiből jelentik: A miniszterelnökségen — mint röviden jelentettük — ünnepélyes keretek között megalakult az új alkotmány értelmében az államszerkezet reformját előkészítő bizottság. A bizottság elnöke N. Ottescu, tagjai pedig Gh. Alexianu a Bucegi tartomány királyi helytartója, Ioan M. Botez, a legfőbb közigazgatási tábla főelnöke, Al. Costin, a közigazgatási tudományok intézetének vezetőtitkára, Gh. Vantu egyetemi tanár és Filip Pascanu, a bizottság titkára.

A bizottság ünnepélyes alakuló ülésén Radu Portocala államminiszter elnököt, aki megnyitó beszédében hódolattal emlékezett meg Őfelsége II. Károly királynak a román állam újjászervezésére irányuló kezdeményezéseiről és korszakalkotó munkájáról, majd a következőket mondotta:

— Kezdve a miniszterelnökségtől, amely szervezeti egység lesz, végig a minisztériumokon, a közigazgatási és helyi adminisztrációkon, le egészen a falusi jegyzőig minden hivatalt és szolgálatot újja fog szervezni ez a nagy reform: egyszerűsíteni és egyszerűsíteni fog, egybeolvasztja a hasonló jellegű szolgálatokat és összhangzásba hozza az állami tevékenység minden ágazatát, a képességek tiszteletben tartásának és az igazságos-

ságnak a jegyében. Tatarescu miniszterelnök ur már érvényt szerzett ezeknek az irányelveknek a köztisztviselői kinevezésekről és előléptetésekről szóló törvény megalkotásával, amely szigorú alkalmazást fog nyerni és új utakat nyit meg a magasabb tanulmányokat végzett ifjúság érvényesülésének. A többi reformok megvalósítása céljából óriási anyagot gyűjtöttünk össze, amelyet rendszeríteni kell. Be kell osztani ezt az anyagot technikai szempontból; meg kell vizsgálni minden közigazgatási szerv és minden országrész felépítettségét, különös jellegzetességeit, természetét, hogy megállapítható legyen, milyen államháztartási szervek olvaszthatják össze és hogyan kell az egyszerűsített új szervek munkáját egymással összhangba hozni. A bizottság feladata lesz ennek a rendszerbe foglaló munkának az elvégzése a rendelkezésre álló statisztikai és egyéb bizonyító erejű anyag felhasználásával.

A miniszter beszédére N. Ottescu, a bizottság elnöke válaszolt, rámutatva a II. Károly király Őfelsége által az új alkotmány alapelveinek lefektetésével megkezdett nagy országépítő munka jelentőségére.

Nagy vasuti kedvezménnyel lehet Budapestre utazni

Az O. M. G. E. az idén március hó 30-tól április 7-ig rendezti meg szokásos mezőgazdasági kiállítását és tenyészállatvásárrát Budapesten. Ez alkalomból úgy a C. F. R., mint a M. Á. V. jelentős utazási kedvezményeket engedélyezett. A menetjegyirodáknál 200 leierért váltható utazási igazolvány alapján u. i. Romániában március hó 24. és április 7. között váltott egész jeggyel 50 százalékos személyvonati jegykedvezménnyel lehet visszautazni március 30-tól április 13-ig. A M. Á. V. vonalain bármely határállomástól Budapestre március 24-én 0 órától április 7-én déli 12 óráig és Budapestről vissza, illetve tovább bármely határállomásig március 30-án 16 órától április 13-án 24 óráig 50 százalékos kedvezménnyel lehet utazni, bármely kocsiosztályon. Az utazás odautazásnál 24 órára, visszautazásnál tetszés szerinti időre egyszer megszakítható, azonban csak az utazási kedvezmény érvényességének időhatárában belül.

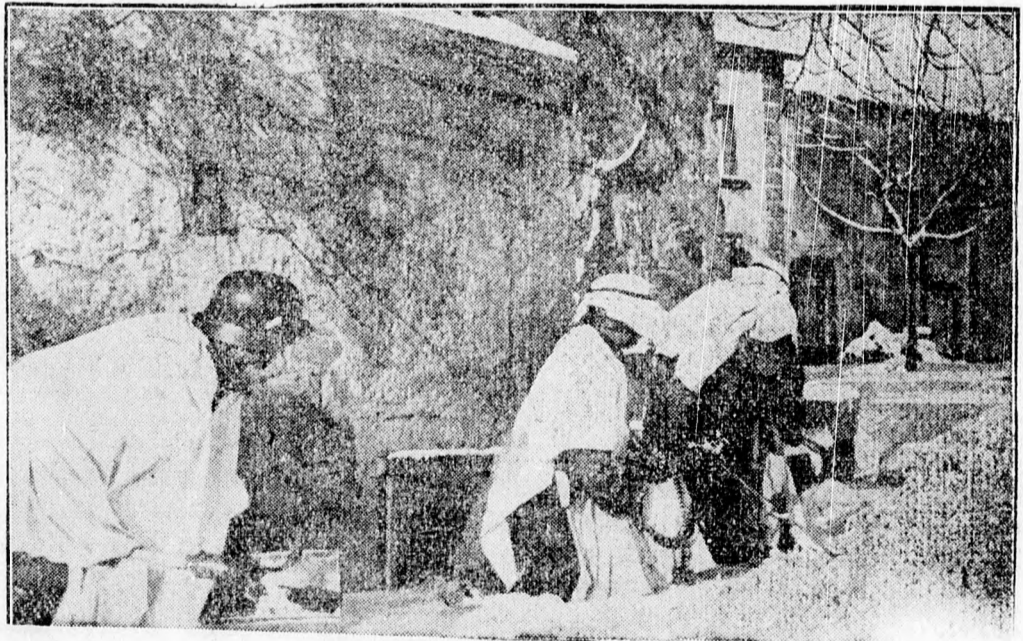
Az igazolvány alapján március 24-től április 13-ig Magyarországon három ízben lehet Budapestre a vidékre utazni és vissza Budapestre 33 százalékos kedvezménnyel. A nagy utazási kedvezményen kívül az igazolvány alapján jelentős vízumkedvezmények is könnyítik az utazást, amennyiben a vízumot 2.50 P-nek megfelelő 75 lei kezelési költség ellenében lehet megszerezni a magyar konzulátuson.

Az igazolvány birtokosa kétszer díjtalanul léphet be a kiállítás területére. Az igazolvány ára csak 200 lei és bármely menetjegyirodában beszerezhető.

Jugoszláv miniszterek a budapesti mezőgazdasági kiállításon

Belgrádból jelentik: A magyar földművelési minisztérium két magasrangú tisztviselője

kedden látogatást tett Dobrilovic jugoszláv földművelési miniszternél és meghívta, utazzék Fehérvárra a mezőgazdasági kiállításra. A miniszter ezután fölkereste Bakács-Besseney magyar követet, hogy köszönetet mondjon a meghívásért. Este a jugoszláv miniszter vacsorát adott a magyar kiküldöttek tiszteletére. A keddi nap folyamán Bakács-Besseney fölkereste a jugoszláv helyettes miniszterelnököt és őt is meghívta a mezőgazdasági kiállításra.

Előőrök előnyomulása a nyugati fronton egy határvárosban

* Aki bőségesen táplálkozik és amellyel kellemes életmódot folytat, a régóta kipróbált, tisztán természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által — reggel felkeléskor egy pohárral bevéve — alapos béliürülést, jó gyomormozgást és kielégítő anyagcserét érhet el. Kérdezze meg orvosát.

A nagyváradi Vörös Kereszt bizottság felhívása

A legbékésebb időkben is világszerte jelentős fogalom a Vörös Kereszt. Ez a nemzetközi jellegű és magasabbrendű jótékony intézmény fajok és nemzetiségek fölött a legtisztább emberbaráti szellemet képviseli. A mai nehéz időkben ennek az intézménynek megerősödése és szerepe érthetően nagyfontosságú és így azok a tennivalók, amelyek az intenzív szervezés munkáját Nagyváradon is indokoltá teszik, nem késlekedhetnek. A Vörös Kereszt új alakuló nagygyűlését ma, esütörtök délután öt órakor tartják meg a város háza dísztermében, amelyre különben a megfelelő meghívókat szétküldték és számítanak azoknak megjelenésére, akik ilyen meghívókat kaptak és a megyei prefektúrán működő előkészítő bizottság a választmány tervbevetett személyiségeinek közreműködésére is számít.

SZÍNHÁZ

A SZÍNHÁZI IRODA KÖZLEMÉNYE:

Fekete Mihály jubileuma

Kedden, március 12-én délután 6 órakor és este kilenc órakor tartja meg harmincöt éves színházi jubileumát a nagyváradi színházban Fekete Mihály, Erdély egyik legnagyobb drámái színésze. Ebből a 35 évből, csaknem harmincat erdélyi színpadokon töltött s jól emlékezik még a színházi közönség nagyszerű Shakespeare-figuráira, s főleg a Velencei kalmárra, amelyben mindig mesteri volt, majd a Cyránóra, s modernebb emberábrázolásaira. Jubileuma alkalmából Nagyváradon Bródi Sándor Lyon Leájában fogja eljátszani a rabbi szerepét s mélyen átgondolt alakítása sokáig emlékezetes marad majd. A többi szerepek is jó kezekben vannak. Leát Felszeghy Mária, az orosz herceget Rittinger Ráday Imre, a jászasszonyt T. Pogány Janka, a bolondot Galambos Elemér és Terraszt Veres Dezső fogják játszani. A jubileumi estére a színház pénztára már árueitja a jegyeket: 10, 15, 20, 30, 50 és 100 leies áron.

ÖTVENÉVES MASCAGNI PARASZTBESÜLET CÍMŰ DALMŰVE. Rómából jelentik: Egész Olaszország lelkesen ünnepli Mascagnit, a kiváló operaszerzőt abból az alkalomból, hogy 50 évvel ezelőtt született meg a Parasztszületés című dalműve. Kedd este a római királyi operában díszelőadás volt, amelynek keretében a Parasztszületet mutatták be, Mascagni mesteri vezényletével. Az előadáson megjelent az olasz királyné, valamint a politikai, társadalmi és zenei élet sok kiválósága.

A székelyudvarhelyi Polgári Önképző Egyesület 43-ik évi közgyűlése

Székelyudvarhely. Saját tud. A székelyudvarhelyi Polgári Önképző Egyesület a tagok élénk érdeklődése mellett most tartotta meg 43-ik évi közgyűlését saját székházában. A közgyűlést Csiky Albert elnök nyitotta meg, aki immár tizenkét év óta vezeti az egyesület ügyeit páratlan körültekintéssel és lelkiismeretes buzgósággal. Tartalmas megnyitóbeszédében azokra az okokra mutatott rá, amelyek miatt az egyesület nem fejtetheti ki olyan fokozott tevékenységet, amilyent szeretett volna. Ennek ellenére a múltban szerzett nagy értékeit nemcsak megtartotta, hanem újabb ingatlan szerzésével is gyarapította. A közgyűlés a megnyitóbeszédet lelkes tapsal fogadta.

Az egyesület múlt évi életének főbb mozzanatairól Gyerkes Mihály titkár számolt be gondosan összeállított jelentésében. A jelentés rámutatott arra, hogy 45 évvel ezelőtt alakult meg Solymossy Endre ref. kollégiumi tanár vezetésével a székelyudvarhelyi Iparos Önképző és Betegsegélyező Egyesület, mely nemskára egybeolvadt a városban már régebbi idő óta működő, csaknem hasonló célú, előbb Szakáts Mózes koll. igazgató, utóbb Bedő Ferenc ref. lelkész vezetése alatt működött Polgári Olvasó Egylettel s így lett az új cím Polgári Önképző és Betegsegélyező Egylet Bedő Ferenc elnöklete és Solymossy Endre ügyvezetőelnök vezetése mellett. Később a betegsegélyezés megszűnve, a jogismeretiség megnyerésekor, 1924-ben átalakult és román szövegre is lefordított alapszabályokból kitöröltetett a „betegsegélyező” szó és maradt a mostani címe „Polgári Önképző Egylet” s ezen a néven működik most is, kehlére öelleve a város értelmiségi osztályát és iparostársadalmát. A jelentés a továbbiakban fájdalommal mutatott rá, hogy az egyesület a múlt évben az egyre tornyosuló akadályok miatt nem fejtethette ki azt a működését, amit az alapszabályok előírnak, de azért az egyesület folytatta az adott körülmények között a munkát, s ha szellemi téren nem is hivatkozhatik nagyobb eredményekre, anyagilag mégis erősödött, amennyiben egy nagyobb ingatlant szerzett. Az egyesületnek 522 tagja s az egyesület kehlében működő temetkezési segélyalapnak pedig 804 tagja van. A temetkezési alap 21 haláleset alkalmával 8—8 ezer lejt fizetett ki az elhaltak hozzátartozóinak. A közgyűlés a titkári jelentést köszönettel fogadta s az ingatlanvásárlást jóváhagyta és örömmel vette tudomásul.

Ezután Szabó György pénztáros terjesztette elő a múlt évi számadásokat és az idei költségvetést, amiket a közgyűlés változatlanul elfogadott és jóváhagyott. Hasonlóan elfogadták Képiró Lajos könyvtáros és György Viktor gazda jelentését. A közgyűlés az összes tisztviselőknél hálás köszönetét nyilvánította a lelkiismeretes munkájukért.

A gyűlés utolsó pontja a tisztújítás volt. Voszka István dr. korelnöklete és a Pluhár Gábor elnöklete alatt kiküldött jelölőbizottság javaslata alapján. Egyhangú lelkesedéssel a következőket választották a nagymúltú egyesület tisztviselőivé és választmányi tagjaivá:

Elnökségi tagok: Elnök: Csiky Albert. Társelnök: Bíró Lajos. Alelnök: Gyamathy István. Alelnök: Kerestély Gyula. Titkár: Gyerkes Mihály. Jogtanácsos: dr. Gőnczy Gábor. Jegyző: Horváth András. Aljegyző: Hajdu Árpád. Pénztáros: Szabó Ödön. Segédpénztáros: Verestói Ferenc. Könyvtáros: Képiró Lajos. Segédkönyvtáros: Pálffy Géza és Balassy Ernő. Gazda: György Viktor. Ellenőr: ifj. Nagy Dénes. Ellenőr: Kovács Jakab. Ifjúsági elnök: Bartók Lajos. Háznagy: Szőke István.

A választmányba a következőket választották: Ambrus Mihály, Bardoc József, Bálint Gábor, Bánai János, Bíró Sándor, Blájer Balázs, Bodrogi Balázs, Bördi Sándor, Füle Dénes, Hermann Ottó, id. Kassay F. Dénes, Káldobó József, Kelemen Lajos, Kerekes Árpád, Kovács István fényképész, Kovács Lázár, ifj. Lőrinc László, Mihályi Béla, Moór János, Papp Dezső, Pluhár Gábor, Poter Gergely, Sándor Dénes Gusztáv, Szabó Gyula, Török Mózes, Varga Béla, dr. Váró György, Verestói Lajos, dr. Voszka István, Sigmund József unitárius lelkész, Péter Áron cipész, Metz Balázs eszmadia. Lakatos Tivador nyugdíjas. Póttagok: Vizi Géza, Borbély János.

Kávéházakban, vendéglőkben kérték mindenütt a „MAGYAR LAPOK”-at.

Jegyezzünk bónokat a hadsereg felszerelése érdekében

A hadsereg fenntartása nagy költségeket igényel. Mindenki jegyezzen hadfelszerelési kötvényeket. Naponként d. e. 9 és jél 2 között és d. u. 4—7 óra között a Banca Națională, az összes nagyobb bankoknál, a Postatakarékpénztárnál s a pénzügyigazgatóságon lehet kötvényeket jegyezni, ahol rendelkezésre állanak a szükséges nyomtatványok.

Ez a legelőnyösebb államkölsön, amely 4 és 16 százalékos kamatjövédelmet hoz. Aláírni lehet 5 vagy 3 évre. Hat hónap után kifizetésre kerül az aláírt összeg egyötöde (vagyis minden ezer leies kötvény után 200 lei), három, vagy öt év után pedig a lejegyzett összeg teljes egészében.

A hat hónap múlva fizetésre kerülő ötödőrészt s a lejáró szelvényvel bármilyen állami, tartományi, vagy községi adót ki lehet fizetni.

Alkinek a lejárat előtt szüksége van pénzre, zálogba helyezheti a kötvényeket a Nemzeti Banknál, amely azonnal kifizeti az érték 70 százalékát. A kötvény ettől függetlenül tovább kamatozik.

Minden hazaszerető román állampolgár azonnal ilyen kötvényekbe fekteti minden nélkülös-hető pénzét.

Megalakult a Romániai Magyar Népközösség hunyadmegyei tagozata

Dr. Meskó Miklós ügyvédet, a magyarság régi vezérét választották meg elnöknek

Déva. Saját tud. Vasárnap a dévai városban gyűlt össze Hunyad megye magyarlakta községeinek népközösségi küldöttsége. Megjelent a megye 13 helységéből 84 kiküldött s megalakították a Romániai Magyar Népközösség hunyadmegyei tagozatát s megválasztották a Népközösség hunyadmegyei vezetését.

A gyűlést — amelyen a kiküldötteken kívül is sokan jelentek meg — dr. Meskó Vilmos, a dévai tagozat elnöke nyitotta meg — s az előkészítő bizottság felkérésére ő is vezette le. Ismertette azokat az elveket, amelyek alapján a népközösségi szervezkedés megindult. A gyűlés kimondta, hogy kívánja a tagozat megalakulását, majd utána jelölő bizottságot küldtek ki s annak javaslatára a következő vezetőséget választották meg:

Hunyadmegyei elnök: dr. Meskó Miklós dévai ügyvéd, a magyarság régi vezetője.

Közművelődési alelnök: Weres Béla. Előadók: Erce Miklós, Szentpétery Antal, Péró Sándor és Fazekas Sándor.

Gazdasági alelnök: dr. Kolosy Márton. Előadók: ifj. Buda Béla, ifj. Cs. Lázár László, Boros Károly, dr. Szócs Gerő, Csuka Béla, Mody János és Török István.

Társadalmi alelnök: dr. Mitterhuber Rezső. Előadók: dr. P. Csipán Krizológ, Csulak Ferenc és Nagy Károly.

Főtítkárs: Grausam Gusztáv, másodfőtkárs: dr. Schuller Frigyes, titkárs: Józsa István. Jogtanácsos: dr. Martonossy György, előadó: Huszár Béla és dr. Beregszász Gábor.

Pénztáros: Kovács László. Ellenőrök: dr. Jánky Sándor és Bede Sándor.

Intéző bizottsági tagok: Zsilvölgyéből: Fábrián János, Nyitrai Mózes, Freidl Gyula, Garkovics József, Boros Aladár, dr. Horváth Jenő, Simon Gábor. — Hátszegről: dr. Hoffinger Károly, Fekete

Károly, gróf Kendeffy Elek és Csulak Ferenc. Szászvárosról: Szöllősy János, Ferenc Béni, P. Kristó Xavér, Brádról: dr. Verecs Gyula, Marosillyéről: dr. Beregszász Gábor. Petrozsényből: Rill Albert, dr. Farkas Miklós, Mike János, Múnich Károly és Birtalan Elek. Petrilláról: Baczó Lajos, Déváról: P. Gábor Anasztáz, Fazekas Sándor, dr. Issekutz Gergely, Bartha Ferenc, Borbély Ferenc, Balog Gézané, Bruz Vilmos, dr. Kolosy Mártonné, Lengyel Gábor, dr. Meskó Aladár, Nagy Zoltán, Péntek Elek, Szócs István, Grausam Gusztáv és Joozsza István. Vajdahunyadról: P. Fodor Pelbárt, ifj. Buda Béla, dr. Büchler Andor, Szentgyörgyi Mihály, Algyógyról: dr. Balogh János, Vulkánból: Koronka Dénes és Návrády Rudolf.

Dr. Meskó Miklós az egyhangú választás után megköszönte a bizalmat s ezzel a gyűlés véget ért. Az egész megye magyar közönsége a legnagyobb reménységgel és várakozással tekint a Népközösség vezetőségének hathatós tevékenységére. A gyűlés üdvözlő táviratot küldött gr. Bánffy Miklós országos elnöknek s megköszönte Ludvig Gyula képviselő üdvözlő táviratát.

A légvédelmi előadások sorrendje Nagyváradon

Nagyvárad város polgármesteri hivatalának MONT irodája közli, hogy március hó folyamán a légvédelmi tanfolyamokat a következő sorrendben tartják meg.

- 7-én a D kezdőbetűsök,
- 8-án az E kezdőbetűsök,
- 9-én az F kezdőbetűsök,
- 11-én G kezdőbetűsök,
- 12-én az H kezdőbetűsök,
- 13-án az I és J kezdőbetűsök,
- 14-én a K kezdőbetűsök,
- 15-én az L kezdőbetűsök,
- 16-án az M kezdőbetűsök,
- 18-án az N kezdőbetűsök,
- 19-én az O kezdőbetűsök,
- 20-án a P kezdőbetűsök,
- 21-én az R kezdőbetűsök,
- 22-én az S kezdőbetűsök,
- 23-án a T kezdőbetűsök,
- 26-án az U kezdőbetűsök,
- 27-én a V kezdőbetűsök,
- 28-án a Z kezdőbetűsök.

A tanfolyamokat délelőtt 9—11 óra között tartják meg a Katolikus Kőr Regele Carol II. utca 2. szám alatt lévő nagyteremben. Azok a fogatás nemre való tekintet nélkül 7—80 évig kötelező mindazok számára akik nem esnek a légvédelmi törvény 6-ik és 7-ik szakaszának rendelkezései alá. Akiknek már van gázkamra jelenleg, azok az előadásokon gázkamrájuk jelennek meg, hogy a gázkamrára is keresztül menjenek. Felkéri a résztvevőket hogy a tanfolyamokon pontosan jelenjenek meg, mert a később jövőket nem engedik be a terembe, hogy ne zavarják az előadás menetét. Minden résztvevő vigye magával az előadásokra igazolványát, átállítását és a nyilvántartásba való beírás végett. Az ellenőrzés megkönnyítése végett mindenki töltsön ki igazolványán a szükséges adatokat. Azok, akik nem látogatják az előadásokat, a légvédelmi törvény 63-ik paragrafusának c) pontja alapján 500—2000 lelig, vagy 1 naptól 1 hónapig terjedő büntetéssel sújtatnak.

LÓTH TIHAMÉR:
ÖSSZEJUTTOTT MŰVEI
22 KÖTETBEN
Ós aranvozásu,
énekszónokkötésben ára 4400 L.

A nemrég elhunyt kiváló szónok és ragyogótollu író 25 esztendő munkásságának minden irodalmi értéke együtt van e sorozatban

A hatalmas mű megrendelhető havi részletfizetésre is. Kézpénz fizetés esetén nagy százalék kedvezmény. Szent István Társulat kiadása. Beszerezhető kiadóhivatalunk után

KÖZGAZDASÁG

A falusi bankok és népbankok hitelt nyújtanak a gazdáknak tavaszi vetőmagvásárlásra

Bucurestiből jelentik: Az elmúlt napokban értekezletre hívták össze a fővárosba a megyei mezőgazdasági kamarák vezetőit. Az értekezlet általános mezőgazdasági kérdésekkel foglalkozott a felmerült kérdések közül a legfontosabb a gazdáknak vetőmagokkal való ellátásának kérdése volt. Az előadók elmondották, hogy a tavaszi mezőgazdasági munkatervet értelmében a kormány

meg akarja könnyíteni a gazdák számára a vetőmegbeszerést, ezért a szövetkezetek és mezőgazdasági kamarák útján kedvezményes áron adnak a gazdáknak nemes vetőmagokat. Tekintettel arra, hogy a vetőmagot készpénzben kell kifizetni a Nemzeti Bank hitelt nyújt a falusi és a népbankoknak, hogy azok kölcsönt adhassanak a vetőmagvásárlásra a gazdáknak.

Megállapították a szabadforgalmi devizák új hivatalos árfolyamait

Bucurestiből jelentik: Lapunk más helyén közöljük az új devizarendszer életbeléptetéséről szóló minisztertanácsi jegyzőkönyvet. Ezzel kapcsolatban Christu külkereskedelmi miniszter tegnap nyilatkozott a sajtónak a március 10-én életbelépő új csere- és fizetési rendszerről. Az új rendszer a következő újításokat vezeti be:

1. Megszünteti a szabadforgalmi devizák szabad értékesítését. 2. Megállapítja a devizák árfolyamát. 3. Megszünteti az exportprémiumokat. 4. A Nemzeti Bankkal kötött külön megegyezés alapján biztosítja a külföldre szóló fizetéseket és átutalást.

A szabadforgalmi devizák új hivatalos árfolyama a következő: Font sterling 852 lei, egyiptomi font 874, holland forint 114, belgas 36, dán korona 42, dollár 211, norvég korona 48, svájci frank 48, svéd korona 50,37, palesztinai font 854, francia frank 4,83.

Az olasz lira, német márka, drachma, pengő, dinár, léva, pezeta, cseh- és szlovákkorona és török font, melyeknek szabott árfolyamuk van, az új dekrétumban nem lettek felsorolva.

A klíringegyezmények megváltoztatásáig minden március 10-ig eszközölt kivétel a szabad értékesítés rendszerének előírásai szerint történik.

A vámhivatalok hivatalos valutaárfolyamai márc. hónapra

Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszter rendeletet küldött a vámhivatalokhoz, amelyben március hónapra a következő hivatalos valuta árfolyamokat állapította meg: Aranyfont 1,122,77, aranydollár 230,71, arany svájci frank 44,52, arany francia frank 9,04, angol font (papír) 567,87-576,15, palesztinai font 568,56-576,84, egyiptomi font 582,36-591,33, dollár 141,10-143,17, svájci frank 31,81-32,29, francia frank 3,22-3,27, hollandi forint 75,44-76,54, belgas 23,89-24,23, török lira 92, olasz lira 7,172, márka 49-50, pengő 26,50-27, svédkorona 33,67-34,15, escudo 5,24-5,33, cseh- és szlovák korona 4,68-4,77, lewa 1,60-1,68, dinár 2,898-3,05, drachma 0,99-1 lei. A fenti árfolyamok március 1-től visszavonásig érvényesek.

MOST IDŐSZERŰ A GYÜMÖLCSFÁK KÁRTEVŐI ELLEN VALÓ VÉDEKEZÉS. Az E. M. G. E. Irodalmi Szaksztyálynak kiadásában a Gyümölcsfák kártevői címen. Török Bálint E. M. G. E. igazgató tollából egy füzet jelent meg, mely egy éven belül már a második kiadás. E füzet a kerttulajdonosok és a gyümölcstermelők számára nélkülözhetetlen útmutató a gyümölcsfák kártevői ellen való védekezés terén. A hézagpótló könyv első kiadása egy év alatt elkelt. A második lényegesen bővített kiadás terjedelme csaknem kétszerese az elsőnek. A könyv az E. M. G. E. gazdaköri könyvtársorozatának a 2. számú kötete. A több, mint 100 kártevő fejlődését és az okozott kárt magyarázó ábrával díszített könyv, külön fejezetekben ismerteti a gyökér-, törzs- és ágpusztító, a gallyakon kívül élősködő, levél-, virág- és terméspusztító kártevőket. Részletes útmutatást nyújt az ellenük való védekezésről. A tudományos alapon, népies modorban megírt könyv ára a közönséges postai portóval együtt 15 lei. Megrendelhető az E. M. G. E.-nél Cluj, Str. Regală 16. szám alatt, a füzet árának egyidejűleg való beküldése mellett.

Eirendelték Szatmár megyében a mezőgazdasági mozgósítást

Szatmár. Saját tud. A napokban falragaszkon Szatmár megyében rendelet jelenik meg a mezőgazdasági mozgósításról. Ennek értelmében a tavasz folyamán egyetlen tényérnyi helyet sem szabad bevetetlenül hagyni. A községekben bizottságok alakulnak, amelyek ellenőrzik és szabályozzák a mezőgazdasági munkát. Ha valakinek nincs megfelelő eszköze és munkáskarja, a bizottság gondoskodik ezeknek pótlásáról. Bejelenti a rendelet, hogy a nélkülözhetetlen mezőgazdasági munkások részére a megyei bizottság által jóváhagyott kérvények alapján, a katonai hatóságok két csoportban szabadságot adnak. Az első csoport március 1-15 és április 1-15, a második csoport március 16-31, illetve április 16-30 között jön szabadságra. A színérvárlajai, nagyszomkúti, nagybányai és erdődi járásokban a burgonya vetést 25 százalékkal növelni kell. A Szamos völgyi falvakban ugyanilyen mértékben növelendő a kendervetés. Az olajos magvak, első sorban a napraforgó vetés, az egész megyében 25 százalékkal növelendő. Szóját is kell vetni. Ennek mészaját a vetéshez 900 leírt adja ki a mezőgazdasági kamara. A gyümölcsfák március hó 20-ig megtisztítandók. A szatmári, szatmárhegyi és kakezentmáztoni gyümölcsfákat permetezni kell, ötszázalékos neodendrin, vagy háromszázalékos libex-oldattal. Március 20-ig minden ötven holdnál nagyobb mezőgazda önálló munkatervet köteles készíteni. A legeltetés május 1-én kezdődik.

Apróhirdetések

Allást nyec
-szavanként 2 lei

Női szabó segédet
Keres, Tolvaj Gyula női szabó Csak tanult női szabó jelentkezzen. - Nagyvárad, Ciorgariu-utca 49-a.

Allást kezes
-szavanként 1 lei

Házvezetőnőnek
menne fiatal urinó. - Cím a kiadóban.

Lakás
-szavanként 2 lei

2 szobás lakás
mellékhelyiségekkel kiadó azonnalra. Ugyanott 2-3 telek parcella eladó. Nagyvárad, Str. I. Ciordas 38.

Keres
tisztviselő házaspár egy szobás, esetleg előszobával, komplett lakást. Cimeket a kiadóba kér

Adós-vétel

Veszek
arany, ezüst, briliáns tárgyakat. Herbet ék szerárúhoz. Nagyvárad, Bul. Reg. Ferdinand 3

Eladó
villanymotor 1 és fél lóerős. 4 hengeres petrol motor 20 lóerős, esztergapad 1200 mm eszterv, 4 lámpás Hornifon hálózati rádió. Nagyvárad, Str. Barier 18. Társi.

Átmeneti kabát
s egy szép selyemruha eladó. Nagyvárad, Str. Pasteur 13.

A nagyváradai mozgóképszínházak műsora:
DORIAN: A VADNYUGAT LEÁNYA.
APOLLO: A PÁRIZSI HAZ.
CORSO: A KINAI NEGYED REJTJELMEI.

Regények és útleírások

Aldrich: Száll a fehér madár . . .	Ára 74 lei
„ Családi kör	„ 67
„ Ella kisasszony	„ 74
Lytkens: Ne várjatok vacsorára . . .	„ 74
Mayrie G.: Urihölgy állást keres . .	„ 74
J. B. Priestley: Jóbarátok	„ 220
Mitchell: Elfújta a szél	„ 292
Orczy: Összekuszált fonat	„ 68
„ Okos Pimpernel	„ 68
Zsigray: Erzsébet királyné, (dizskötés)	309
Posszonyi: Üldözni fognak úteket, (kölve)	217
Balla: Megsebzett	„ 147
Tóth: Pénztár 9-2-ig (kölve)	„ 217
Bagyi: Kiválasztottak	„ 185
Forster: Amerika álma	„ 165
Kenneth: Északnyugati átjáró, I., II.	329
Zsigray: Római százados, (kölve) . .	„ 289
Kállay: Báthory István, (kölve) . . .	„ 366
Somogyváry: A város meg a sárkány (fűzve)	„ 155
Rachel Field: Egy asszony három élete, I., II.	„ 461
Balla: Niczky nőrendék, (kölve) . . .	„ 217
Jacot és Collier: Marconi az éter varázslója	„ 255
Hilaire: XIV. Lajos, a diktátor király	201
Simán: Gergely lányok, (fűzve)	„ 154
„ (kölve)	„ 217
Szentmihályi: Örök társak, (fűzve) . .	„ 220
„ (kölve)	„ 309
Cronin: Réztábla a kapu alatt, (kölve)	255
„ A kalaphírály, I., II.	„ 385
„ Ezt látják a csillagok	„ 347
„ Varjúnemzetiség, kölve	„ 183
Szántó: Stradivári, kölve	„ 185
Nyirő: Mádéfalvi veszedelem, kölve .	„ 244
„ Uz Bence, kölve	„ 244
Bónyi: Uri világ, fűzve	„ 87
Gulácsy: Fekete völegények, I., II., III., dizskötésben	„ 692
Tarczai: Masolino	„ 105
Harsányi: Szóltal, szóltalj virrasztó, I., II., kölve	„ 381
Herczegh: Hét sváb, kölve	„ 193
Rab: Menton ajánlanán, kölve	„ 248
Surányi: Egyedül vagyunk, I., II., III., dizskötésben	„ 807
Surányi: Nápolyi asszony, I., II., fűzve	361
Tormay: Ősi küldött, I., II., III., dizskötésben	„ 571
Burger: Bölcsőre hulló fények és árnyak	„ 90
Le Fort: A gettóból jött pápa	„ 80
Gáspár: A világ orvosa	„ 215
Jean de La Bréte: Kísértő árny, fűzve	110
Jean de La Bréte: Kísértő árny, kölve	140
Kühnelt: Jezsuiták, nyárspolgárok, bolszevikik	„ 115
Misciattelli: Savonarola	„ 125
Regnier: Az elveszett drachma	„ 120
Nyisztor: Mandarinok, kulik, missionariusok	„ 180
Luttor: Róma	„ 95
Velösi: Orosz útok	„ 40
Williamson: Az arany esönd	„ 101
„ Titokzatos történet	„ 144
Emmet Lavery: Az Ur katonái (színdarab)	„ 70
Erdödi: Napsütéses Indiában, fűzve . .	„ 200
„ Kölve	„ 285
Erdödi: Mumiák és Minaretek	„ 200
Bangha: Dél keresztje alatt	„ 125
„ Amerikai missziós köruton	„ 44
Böle: Spanyalföldön	„ 285
Kühár: Barlangok, sírok, kupolák . . .	„ 40
Dr. Lippay: Titokzatos Keleten	„ 145

Megrendelhetők kiadóhivatalunk útján.